

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2010 - 2015

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Adam Trval

Neoprávněné podnikání

Praha 2015

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Zdeněk Dvořáček, PhD

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2010-2015

BACHELOR THESIS

Adam Trval

Unauthorized business

Prague 2015

The Bachelor Thesis Work Supervisor: JUDr. Zdeněk Dvořáček, PhD

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 10. 2. 2015

Adam Trval .....

Poděkování

Chtěl bych poděkovat panu JUDr. Zdeňku Dvořáčkovi, PhD za odborné vedení mé bakalářské práce.

Anotace

*Krást od jedné osoby je plagiátorství,
krást myšlenky od mnoha lidí je výzkum
John Milton*

Tématem této bakalářské práce je neoprávněné podnikání. Tuto problematiku lze zkoumat jak z pohledu soukromoprávního, tak i z pohledu veřejnoprávního (trestněprávního). Tato práce se pokusí skloubit oba pohledy. První kapitola je zaměřena na vymezení základních pojmů. Druhá kapitola se zabývá právními předpisy, které upravují podnikání v ČR. Třetí kapitola se věnuje nejčastěji páchaným případům neoprávněného podnikání. Čtvrtá kapitola je pak zaměřena na rozbor konkrétních případů trestných činů podle § 251 trestního zákoníku. Pátá kapitola se pak zabývá nejčastějšími příčinami, které vedou k neoprávněnému podnikání v ČR.

Klíčová slova

Fyzická osoba, neoprávněné podnikání, nový občanský zákoník, podnikání, právnická osoba, přestupkový zákon, sankce, skutková podstata, správní delikty, trestní zákoník, živnostenský zákon.

Annotation

"To steel an idea from one person is plagiarism,
but to steel them from many people, it is research."
John Milton

The theme of this thesis is unauthorized business. This issue can be examined from the perspective of private law, and also from the perspective of public (especially administrative and criminal) law. This thesis attempts to combine both views. The first chapter focuses on the definition of basic terms. The second chapter deals with the laws that govern business in the country. The third chapter is devoted to the most frequently committed incidents of unauthorized business. The fourth chapter is focused on the analysis of specific cases of offenses under § 251 of the Criminal Code. The fifth chapter deals with the most common reasons that lead to the unauthorized business in the country.

Key words

An individual, unlawful business activity (unauthorized business), new civil code, business, legal entity, Administrative Infraction Act, sanction (penalty), fact of a case, administrative delicts (administrative infractions), Criminal Code, Trade Act (Act to Regulate Trades).

OBSAH

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH S PODNIKÁNÍM.....	11
1.1 Hospodářská kriminalita	11
1.2 Podnikání	12
1.2.1 Živnostenské oprávnění	13
1.3 Podnikatel	14
1.4 Předmět podnikání	15
1.5 Neoprávněné podnikání	15
2 PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ PODNIKÁNÍ V ČR.....	18
2.1 Živnostenský zákon	18
2.2 Nový občanský zákoník	18
2.3 Zákon o obchodních korporacích	20
2.4 Zvláštní zákony upravující podnikání v určitých oborech	21
2.5 Další zákony upravující limity podnikání	22
2.6 Související veřejnoprávní předpisy postihující deliktní jednání	23
2.7 Trestněprávní úprava	24
3 NEJČASTĚJI PÁCHANÉ PŘÍPADY NEOPRÁVNĚNÉHO PODNIKÁNÍ.....	26
3.1 Statistiky Policie ČR	26
3.2 Typologie neoprávněného podnikání	28
3.2.1 Podnikání bez oprávnění	28
3.2.2 Podnikání i přes uložený zákaz podnikání	32
3.2.3 Překročení podnikatelského oprávnění	33
3.2.4 Zrušení a pozastavení podnikatelského oprávnění	33
PRAKTICKÁ ČÁST	35
4 ROZBOR KONKRÉTNÍCH TRESTNÍCH ČINŮ PODLE § 251 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU.....	35
4.1 Neoprávněné podnikání v oblasti advokacie	35
4.2 Neoprávněné podnikání v cestovním ruchu	37

4.3	Prodej zboží na internetu bez živnostenského oprávnění	38
4.4	Investiční kluby, společnosti	41
4.5	Chov domácích zvířat	42

**5 NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINY VYVOLÁVAJÍCÍ NEOPRÁVNĚNÉ PODNIKÁNÍ A
PODMÍNKY UMOŽŇUJÍCÍ JEJÍ PÁCHÁNÍ V ČR..... 43**

5.1	Příčiny	44
5.2	Podmínky	45

ZÁVĚR.....47

PŘÍLOHA č.1 53

Počet ukončených případů v letech 2012-2013

PŘÍLOHA Č. 2 54

Grafické vyjádření škod z neoprávněného podnikání k hospodářsko trestným činům a k celkové kriminalitě vyjádřeno v procentech za rok 2012

PŘÍLOHA Č. 3 55

Grafické vyjádření počtů z neoprávněného podnikání k hospodářským trestným činům a k celkové kriminalitě vyjádřeno v procentech za rok 2013

Příloha č. 4 56

Dotazník k výzkumu

ÚVOD

Téma „neoprávněné podnikání“ bylo pro bakalářskou práci vybráno zejména proto, že mým studijním oborem je právo v podnikání. V literatuře je tato oblast velice málo prezentována, což je důvodem, proč se této problematice věnovat.

Cílem této bakalářské práce je analyzovat neoprávněné podnikání a především jeho právní aspekty. Dílčím cílem této práce pak je zjistit, jakým způsobem dochází nejčastěji k páchaní neoprávněného podnikání. Práce by rovněž měla odpovědět na následující výzkumnou otázku, jaké jsou nejčastější příčiny neoprávněného podnikání v českých právních podmínkách.

Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou, při čemž teoretická část sestává z prvních tří kapitol.

První kapitola práce vysvětluje pojmy jako podnikání, hospodářská kriminalita, neoprávněné podnikání, podnikatel apod.

Druhá kapitola se věnuje právním předpisům, které se neoprávněným podnikáním zabývají. Tato kapitola tak obsahuje jak pojednání o soukromoprávní úpravě, tak i pojednání o veřejnoprávní (zejména trestněprávní úpravě) neoprávněného podnikání.

Třetí kapitola se věnuje nejčastěji páchaným případům neoprávněného podnikání, kde vycházím především z policejních statistik a judikatury českých soudů.

Čtvrtá kapitola, která je již součástí praktické části této práce, je pak zaměřena na konkrétní případy trestného činu neoprávněného podnikání z praxe.

Pátá kapitola se věnuje příčinám, které vedou v praxi nejčastěji k neoprávněnému podnikání.

Základní metodou, která bude v této práci využita, je analýza, tedy rozklad složitějších skutečností na skutečnosti jednodušší. Vedle toho bude využita deskripce, neboť za účelem analýzy je nejdříve nutné některé základní skutečnosti dobře popsat. Dílčím způsobem bude využita rovněž komparace, zejména v souvislosti s tím, že neoprávněné podnikání je upraveno v celé řadě právních předpisů, přičemž jednotlivé úpravy budou do jisté míry srovnávány.

Pokud se týká zdrojů, ze kterých bude v práci čerpáno, jedná se o trestní zákoník č. 40/2009 Sb. Nelze opomenout ani zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon a stejně tak nový občanský zákoník, který lze ve sbírce zákonů nalézt pod číslem 89/2012 Sb. Vedle toho bude čerpáno z celé řady odborných publikací a

odborných článků publikovaných zejména v časopisech Právní rozhledy, Bulletin advokacie nebo Trestněprávní revue.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ SOUVISEJÍCÍCH S PODNIKÁNÍM

1.1 HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA

Hospodářská kriminalita nebo také trestné činy hospodářské tvoří významnou součást trestního zákoníku i v demokratické společnosti, která je založena, pokud jde o ekonomiku, na tržním hospodářství, neboť je třeba zajistit adekvátní trestněprávní ochranu ekonomiky před trestnou činností a tím též ochranu hospodářského mechanismu a systému ekonomických vztahů. Hospodářská kriminalita je i v zemích s vyspělou tržní ekonomikou, mezi které patří i Česká republika, považována za závažný společenský i trestněprávní a politický problém, což vyplývá nejen ze vznikajících materiálních škod, ale také z ohrožení fungování společnosti jako celku. Ekonomická situace v každém státě může být totiž na jedné straně zdrojem blahobytu a na druhé straně i zdrojem krizí, které ohrožují stabilitu dané společnosti. Významná je v tomto směru probíhající globalizace a internacionalizace ekonomiky a její celosvětové fungování, což vyžaduje spojení sil proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, který se snaží stále více proniknout do jednotlivých sfér ekonomického světa.¹

Pokud má být řečeno, co se přesně rozumí hospodářskou kriminalitou, je nutné říci, že nejrůznějších definic hospodářské kriminality lze v literatuře najít značné množství. Zpravidla se zdůrazňuje, že jde o trestnou činnost, která je motivována dosažením vyšších neoprávněných či přímo protizákonných zisků, která útočí na ekonomické zájmy individuální či kolektivní, ale často napadá přímo tržní hospodářský systém v jeho základech, a to ať už jde o trh výrobků nebo služeb anebo finanční trhy. Zasahuje organizaci a regulaci takového trhu, zájmy spotřebitelů, hospodářskou soutěž, oblast měny a platebních prostředků, fiskální zájmy státu, regulaci finančního trhu apod., či jeho jednotlivé instituce např. instituce kapitálového trhu, bankovníctví nebo jiné finanční instituce. V souvislosti s hospodářskou trestnou činností se také poukazuje na její vysokou latenci, sofistikovanost a obtížnou prokazatelnost, která je

---

¹ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2326.

do značné míry dána i inteligencí a vzděláním pachatelů a často i jejich významným postavením ve společnosti, v důsledku čehož je i umně zakrývána.²

Jednoduše řečeno, hospodářskými trestnými činy se rozumí skupina „*trestných činů, která chrání různé vztahy a zájmy související s hospodářskou činností subjektů působících v tržní ekonomice, jinými slovy jde o ochranu zájmů na dodržování závazných pravidel stanovených pro ekonomickou činnost na trhu výrobků a služeb a na finančních trzích.*“³

1.2 PODNIKÁNÍ

Ustanovení § 420 zákona č. 89/2012 Sb., nového občanského zákoníku (dále jen „NOZ“) vymezuje základní znaky podnikání, kterými jsou samostatnost, výkon výdělečné činnosti na vlastní účet, na vlastní odpovědnost (na vlastní podnikatelské riziko), za účelem dosažení zisku, soustavně, a to živnostenským nebo jiným obdobným způsobem.⁴

Samostatná činnost spočívá v tom, že určitá právnická nebo fyzická osoba samostatně rozhoduje o tom:

- jaké statky nebo služby bude na trhu poskytovat,
- jakým způsobem a kde bude své produkty vytvářet,
- s kým bude spolupracovat,
- jakým způsobem bude provoz financován,
- jaká bude právní forma podnikání,
- jakým způsobem se budou tvořit ceny,
- jakého zisku se má dosahovat.

Samostatnost výkonu výdělečné činnosti jinými slovy znamená, že podnikatel vykonává výdělečnou činnost podle své vlastní úvahy. Soustavnost výkonu podnikatelské činnosti, která je dalším znakem podnikání, neznámá, že výdělečná činnost musí být ze strany podnikatele vykonávána nepřetržitě nebo trvale.

nepřetržitost totiž může založit u určité osoby její postavení podnikatele. Výkon výdělečné činnosti na vlastní účet a odpovědnost znamená v první řadě to, že nepodniká osoba, která jedná výhradně na cizí účet, respektive na cizí odpovědnost

---

² ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2326.

³ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2327.

⁴ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-529-9, s. 1608.

(podnikatelské riziko). To však nevylučuje, aby podnikatelská činnost byla do jisté míry založena na jednání na cizí účet (např. komisionář provozující bazar). S vymezením podnikání je dále slučitelný pouze takový výkon podnikatelské činnosti, kterou podnikatel provozuje za účelem dosažení zisku (tj. jedná se o výdělečnou činnost).⁵

Pro srovnání obchodní zákoník, jehož účinnost skončila k 31. 12. 2013, definoval podnikání podobně, když stanovil, že se jedná o soustavnou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku.

1.2.1 ŽIVNOSTENSKÉ OPRAVNĚNÍ

(Podle §10 Zákona o živnostenském podnikání č. 455/1991 Sb.)

(1) Oprávnění provozovat živnost (dále jen "živnostenské oprávnění") vzniká s výjimkou uvedenou v odstavci 5 právnickým osobám již zapsaným do obchodního rejstříku, právnickým osobám, které se do obchodního rejstříku nezapisují, a fyzickým osobám:

a) u ohlašovacích živností dnem ohlášení; to však neplatí v případech uvedených v § 47 odst. 5 větě druhé, § 47 odst. 6 až 8,

b) u koncesovaných živností dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese; to neplatí v případě uvedeném v § 54 odst. 3.

(2) Právnickým osobám vzniklým podle zvláštního právního předpisu,^{28b)} které se zapisují do obchodního rejstříku až po jejich vzniku, vzniká živnostenské oprávnění podle odstavce 1 písmen a) a b).

(3) Podnikatel prokazuje své živnostenské oprávnění:

a) výpisem ze živnostenského rejstříku s údaji podle § 60 odst. 4 písm. a), b) nebo c) (dále jen „výpis“),

b) do vydání výpisu stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu, a to i prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy^{28c)} nebo pravomocným rozhodnutím o udělení koncese.

(4) Živnostenský úřad potvrdí splnění podmínek pro provozování živnosti vydáním výpisu zahraničním fyzickým osobám, které hodlají na území České republiky provozovat živnost prostřednictvím organizační složky svého závodu, nebo zakladatelům, popřípadě orgánům nebo osobám, oprávněným podat návrh na zápis

---

⁵ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-529-9, s. 1608.

české právnické osoby do obchodního nebo obdobného rejstříku, je-li prokázáno, že právnická osoba byla založena, nebo zahraničním právnickým osobám.

(5) Osobám uvedeným v odstavci 4 vzniká živnostenské oprávnění dnem jejich zápisu do obchodního nebo obdobného rejstříku, pokud se na základě jiného zákona do takového rejstříku zapisují. Nepodají-li návrh na zápis ve lhůtě 90 dnů ode dne doručení výpisu nebo není-li návrhu vyhověno, rozhodne živnostenský úřad o tom, že ohlašovatel podmínky pro vznik živnostenského oprávnění nesplnil; v případě koncese tuto skutečnost poznamená do spisu a zapíše do živnostenského rejstříku.

(6) Vzniká-li živnostenské oprávnění fyzické osobě, které dosud nebylo přiděleno identifikační číslo osoby, přidělí jí živnostenský úřad identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru osob^{28d}).

(7) Živnostenské oprávnění nemůže být přeneseno na jinou osobu. Jiná osoba je může vykonávat, jen stanoví-li to zákon o živnostenském podnikání č. 455/1991 Sb.

1.3 PODNIKATEL

Pojem podnikatel je definován v ustanovení § 420 zákona č. 89/2012 Sb., nového občanského zákoníku (dále jen „NOZ“). Zákon zde stanoví, že *„kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.“*⁶

Tato definice v zásadě vychází z předcházející právní úpravy obsažené v obchodním zákoníku, nicméně v novém pojetí podnikatele byla však opuštěna dosavadní podmínka, podle které lze za podnikatele označit osobu nadanou podnikatelským oprávněním.⁷

Vedle výše uvedené definice zákon upravuje rovněž tzv. domněnku podnikatele, když stanoví, že *„za podnikatele se považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku.“*⁸ Zápis do obchodního rejstříku je formálním znakem podnikání, není tudíž důležité, zda dotčená osoba skutečně podnikatelskou činnost provozuje, zda má

⁶ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 420 odst. 1.

⁷ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-529-9, s. 1607.

⁸ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 421 odst. 1.

podnikatelské nebo jiné obdobné oprávnění, ani zda je v obchodním rejstříku zapsána dobrovolně nebo povinně.⁹

Druhou domněnkou podnikání, kterou NOZ upravuje, je domněnka, která říká, že se má za to, že podnikatelem „je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.“¹⁰

1.4 PŘEDMĚT PODNIKÁNÍ

Předmět podnikání představuje vymezení podnikatelské činnosti, ke které má podnikatel příslušné oprávnění. Předmět podnikání se zapisuje do živnostenského i obchodního rejstříku.¹¹

1.5 NEOPRÁVNĚNÉ PODNIKÁNÍ

S termínem „neoprávněné podnikání“ se lze v českém právním řádu setkat hned v několika právních předpisech, a to jak povahy soukromoprávní, tak veřejnoprávní. Obecně lze říci, že neoprávněným podnikáním je pokud osoba uskutečňuje činnost, k níž se podle zvláštních právních předpisů toto ohlášení nebo povolení vyžaduje.

Neoprávněné podnikání upravuje zákon o živnostenském podnikání v §§ 61 – 64. Neoprávněným podnikáním se rozumí provozování činnosti, která je předmětem živnosti, bez živnostenského oprávnění pro tuto živnost. Za neoprávněné podnikání považuje i jednorázové a nahodilé provozování živnosti po dobu jejího pozastavení. Živnostenský zákon je tak přísnější, neboť vymezuje v jediném zákoně oprávněné i neoprávněné podnikání.¹²

Dalším právním předpisem, který definuje neoprávněné podnikání, je zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který ve svém ustanovení § 251 stanoví, že neoprávněného podnikání se dopouští ten, „kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní, obchodní nebo jiné podnikání.“¹³ Platí přitom, že k některým podnikatelským činnostem je třeba i speciálního povolení vydávaného

⁹ LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-529-9, s. 1611.

¹⁰ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 421 odst. 2.

¹¹ HENDRYCH, Dušan a kol. *Právní slovník*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1, s. 1079.

¹² ČESKO: Zákon č. 455 ze dne 15. listopadu 1991 Sb., o živnostenském podnikání In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87. ISSN 1211-1244. § 61-64.

¹³ ČESKO: Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11. ISSN 1211-1244. § 251 odst. 1.

ústředním orgánem státní správy. Pokud pak podnikatel-fyzická osoba nebo právnická osoba takové povolení nemá, jde o neoprávněné podnikání.¹⁴

Neoprávněné podnikání je v trestním zákoníku komplexně upraveno následovně:

§ 251 Neoprávněné podnikání¹⁵

„(1) Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní, obchodní nebo jiné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.“

Neoprávněné podnikání musí být zároveň prováděno ve větším rozsahu, aby bylo postižitelné podle trestního práva. Výkladové pravidlo uvedené v trestním zákoně nelze pro stanovení většího rozsahu, kde je vymezena jako částka ve výši nejméně 50 tisíc Kč, použít. Rozhodující je, že musí jít o činnost srovnatelnou s výkonem zaměstnání, provozovanou s cílem získat zdroj finančních příjmů, tedy o soustavnou činnost provozovanou živnostenským způsobem. Například: pachatel v době od konce ledna 2006 do 24. 3. 2006 podnikal bez oprávnění na úseku pohostinské činnosti, kterou provozoval v restauraci, aniž by kohokoli zaměstnával a za tuto dobu hrubý obrát v restauraci činil nejméně 130 tisíc Kč.

I když je podnikání, a to i neoprávněné, prováděno za účelem dosažení zisku, neznamená to na druhé straně, že by při splnění ostatních znaků tohoto trestného činu nebylo možno postihnout neoprávněné podnikání, které je ztrátové. Rozhodující je totiž účel činnosti, tedy snaha po získání příjmů, nikoli faktický stav v podobě ztráty způsobené například neschopností podnikatele (pachatele), druhotné platební neschopnosti a podobně.

§ 12 Zásada zákonnosti a zásada subsidiarity trestní represe¹⁶

¹⁴ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5, s. 2559.

¹⁵ ČESKO: Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11. ISSN 1211-1244. § 251.

¹⁶ ČESKO: Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11. ISSN 1211-1244. § 12.

(1) *„Jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce, které lze za jejich spáchání uložit.*

(2) *Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.“*

Vedle toho například NOZ na rozdíl od předcházející právní úpravy obsažené v obchodním zákoníku prakticky nečiní žádný rozdíl mezi oprávněným a neoprávněným podnikáním. Pro úplnost je vhodné uvést, že zmíněný obchodní zákoník upravoval neoprávněné podnikání tak, že stanovil, že *„osoba, která uskutečňuje činnost, k níž se podle zvláštních právních předpisů vyžaduje ohlášení nebo povolení, bez takového ohlášení nebo povolení, a osoby, které takovou činnost uskutečňují jménem jiné osoby anebo na její účet, odpovídají za škodu tím způsobenou; tím není dotčena jejich odpovědnost podle zvláštních právních předpisů.“*¹⁷

Problematiku neoprávněného podnikání lze shrnout následovně: pokud fyzická nebo právnická osoba podniká neoprávněně, z hlediska zákonů existují následující možnosti:

- osoba podniká bez oprávnění,
- podnikání jí bylo zakázáno (např. zákaz činnosti rozsudkem soudu, pozastavení živnosti rozhodnutím živnostenského úřadu),
- osoba sice oprávnění k podnikání má, ale její činnost rozsah takového oprávnění překračuje.

---

¹⁷ ČESKO: Zákon č. 513 ze dne 18. prosince 1991 Sb., obchodní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 98. ISSN 1211-1244. § 3a.

2 PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ PODNIKÁNÍ V ČR

Institut podnikání je upraven celou řadou právních předpisů. Podobně je také celou řadou předpisů upraveno i neoprávněné podnikání, jak již bylo částečně nastíněno v předcházející kapitole. Na rozdíl od předcházející kapitoly, kde se jednalo především o vymezení pojmů, nyní bude pojednáno o jednotlivých předpisech, které upravují podnikání jako takové, nezávisle na tom, zda výslovně vymezují pojem podnikání.

2.1 ŽIVNOSTENSKÝ ZÁKON

Živnostenský zákon je veřejnoprávní předpis, který upravuje podmínky živnostenského podnikání. Tento zákon upravuje podnikání v oblasti výroby, obchodu, poskytování služeb i samostatnou výdělečnou činnost osob ve zmíněných oblastech. Výjimku z tohoto zákona tvoří obory, které jsou z režimu živnostenského zákona vyloučeny. Tyto případy jsou obvykle upraveny zvláštními právními předpisy,¹⁸ o kterých bude pojednáno v kapitole č. 2.4 této práce.

Živnostenský zákon se tedy nevztahuje na veškeré podnikání, ale pouze na podnikání živnostenské. Tento zákon zakotvuje jednotlivé druhy živností (tj. živnosti koncesované a živnosti ohlašovací, které se dále člení na živnosti řemeslné, vázané a volné). Zákon dále vymezuje, co je a co naopak není živností, upravuje dále také podmínky pro provozování jednotlivých živností (tzn. odbornou způsobilost) stejně jako rozsah živnostenského oprávnění (tzn. živnosti obchodní a výrobní, živnosti poskytující služby). Živnostenský zákon rovněž vymezuje jednotlivé náležitosti spojené s vydáním živnostenského listu nebo koncesní listiny a upravuje rovněž jejich centrální evidenci. V příloze zákona jsou pak uvedeny seznamy jednotlivých druhů živností.¹⁹

2.2 NOVÝ OBČANSKÝ ZÁKONÍK

Nový občanský zákoník, je obecným občanskoprávním předpisem, který upravuje mimo jiné i otázky související s podnikáním, které byly dříve upraveny v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodním zákoníku. NOZ upravuje například již výše

¹⁸ HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. 1. vydání. Olomouc: Anag, 2010. 304 s. ISBN 978-80-7263-615-0 s. 7.

¹⁹ BUSINESSINFO. Živnostenský zákon. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zivnostensky-zakon-28376.html>.

zmíněnou definici podnikatele, instituty obchodní firmy, závodu (dříve podniku), obchodního tajemství nebo jmění. Z obchodního zákoníku NOZ převzal právní úpravu prokury (viz § 450 NOZ - smluvní zastoupení podnikatele). Pokud se týká dílčích otázek úpravy podnikání, NOZ přinesl nové pojetí závodu (podniku), a to nejen terminologické, ale i věcné. Změna reagovala především na odborné diskuse a nebyla samoúčelná, neboť nedošlo jen k výměně pojmenování, ale změna termínu byla provázena změnou obsahu institutu.²⁰

Základní otázky vztahující se k podnikání, které jsou upraveny v ustanovení § 420 a násl. NOZ., jsou zejména následující: pojmy jako podnikatel a podnikání, dále obchodní firma je jméno, pod nímž je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.²¹ Dále lze v NOZ najít právní úpravu sídla podnikatele, zastoupení podnikatele či zákazu konkurence.

Nelze opomenout ani skutečnost, že NOZ upravuje i obecné zásady obchodního styku, které najdeme v ustanoveních § 1-8 NOZ. V ustanovení § 1 odst. 2 NOZ tak např. najdeme soukromoprávní zásadu, že *„nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona; zakázána jsou ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, včetně práva na ochranu osobnosti.“*²²

Dále je zde vhodné zmínit např. ustanovení § 2 odst. 2 NOZ, podle něhož *„zákonnému ustanovení nelze přikládat jiný význam, než jaký plyne z vlastního smyslu slov v jejich vzájemné souvislosti a z jasného úmyslu zákonodárce; nikdo se však nesmí dovolávat slov právního předpisu proti jeho smyslu.“*²³ Formulace zákona klade do jedné roviny „smysl slov v jejich vzájemné souvislosti“ a „jasný úmysl zákonodárce“, což lze chápat jako pravidlo kumulující dvě podmínky. Ty se ovšem mohou ocitnout i ve vzájemném nesouladu. Dalším takovým ustanovením je v § 2 odst. 3 NOZ, podle něhož *„výklad a použití právního předpisu nesmí být v rozporu s dobrými mravy a nesmí vést ke krutosti nebo bezohlednosti urážející obyčejné lidské cítění.“*²⁴ Dobré

---

²⁰ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR. Podnikání. *Justice.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obecna-cast/podnikani/>.

²¹ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 423 odst. 1.

²² ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 1 odst. 2.

²³ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 2 odst. 2.

²⁴ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 2 odst. 3.

mravy jsou tu chápány jako obecný občanskoprávní institut, který někdy bude spadat v jedno s dobrými mravy hospodářské soutěže a jindy se od nich bude odlišovat.²⁵

V souvislosti s podnikání také považují za nutné zmínit další zásadu, která stanoví, že „kdo se veřejně nebo ve styku s jinou osobou přihlásí k odbornému výkonu jako příslušník určitého povolání nebo stavu, dává tím najevo, že je schopen jednat se znalostí a pečlivostí, která je s jeho povoláním nebo stavem spojena. Jedná-li bez této odborné péče, jde to k jeho tíži.“²⁶

NOZ upravuje rovněž závazkové vztahy, které mohou vznikat při podnikání, přičemž některé závazkové vztahy mohou, ale nemusí vznikat v rámci podnikání (např. kupní smlouva), zatímco jiné jsou vždy nebo téměř vždy spojeny s podnikatelskou činností (např. pacht závodu). § 2716 - § 2746 NOZ pak upravuje základní otázky vztahující se ke společnosti. Vedle toho je vhodné zmínit rovněž právní úpravu nekalé soutěže, kterou NOZ rovněž obsahuje v ustanoveních § 2972–2990.²⁷

2.3 ZÁKON O OBCHODNÍCH KORPORACÍCH

Zákon č. 90/2012 Sb. o obchodních korporacích (ZOK) je právní předpis, který vedle NOZ tvoří druhou část rekodifikace soukromého práva, přičemž na NOZ úzce navazuje. Tento právní předpis upravuje obchodní společnosti a družstva, tedy především subjekty podnikání, nicméně tento předpis rozhodně není pokračovatelem obchodního zákoníku, ale jedná se o zvláštní předpis, který se zabývá úzce vymezeným okruhem právnických osob, kterým jsou obchodní korporace.²⁸ Obchodními korporacemi jsou podle ZOK obchodní společnosti a družstva.²⁹

„Pod pojem obchodní korporace ZOK zahrnuje všechny formy obchodních společností (spol. s ručením omezeným, akciovou spol., komanditní spol., veřejnou obchodní spol., evropskou spol. a evropské hospodářské zájmové sdružení) i družstev (tedy družstvo v užším smyslu, bytové družstvo, sociální družstvo a evropské

---

²⁵ HAJN, Petr. Nekalá soutěž a některá obecná ustanovení nového občanského zákoníku. *Obchodněprávní revue*. 2014, č. 4. ISSN 1213-5313. s. 97.

²⁶ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 5 odst. 1.

²⁷ ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244.

²⁸ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. Zrušení obchodního zákoníku. *Justice.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obchodni-korporace/obecne/>.

²⁹ ČESKO: Zákon č. 90 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244. § 1 odst. 1.

družstvo), nicméně jeho úprava dopadá především na tuzemské formy těchto korporací, neboť ty evropské jsou primárně upraveny zvláštními předpisy EU.³⁰

V rámci ZOK jsou upraveny základní podmínky fungování obchodních korporací, a to od jejich založení, přes rozložení vnitřní struktury orgánů, odpovědnosti členů těchto orgánů, činnosti v rámci koncernů, až po jejich zrušení. Nicméně i přes poměrně velký rozsah zákona v něm nelze najít všechny tyto podmínky, neboť některé jsou řešeny na obecnější úrovni v NOZ (zejména v části věnující se společností), jiné podmínky jsou naopak upraveny na specifitější úrovni ve zvláštních zákonech (např. v zákoně o přeměnách obchodních společností nebo třeba v zákoně o veřejných rejstřících).³¹

2.4 ZVLÁŠTNÍ ZÁKONY UPRAVUJÍCÍ PODNIKÁNÍ V URČITÝCH OBORECH

Zvláštních zákonů, které upravují podnikání ve specifických oborech, ve kterých nelze podnikat na základě živnostenského zákona, je v českém právním řádu relativně velké množství. Tyto zákony upravují činnosti, které jsou vyloučeny z režimu živnostenského zákona prostřednictvím ustanovení § 3 živnostenského zákona. Tyto činnosti lze v zásadě rozdělit do tří kategorií, kdy první kategorii tvoří činnosti vyhrazené zvláštním zákonem státu nebo činnosti, které souvisejí s výkonem hromadné správy autorských práv či vynálezů, dále také restaurování kulturních památek či provádění archeologických výzkumů. Druhou kategorií pak tvoří profesní činnosti vybraných fyzických osob v rozsahu zvláštních zákonů a třetí kategorií tvoří činnosti upravené zvláštními zákony.³²

Mezi zvláštní zákony tak patří kupříkladu:³³

- zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon),

³⁰ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. Zrušení obchodního zákoníku. *Justice.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obchodni-korporace/obecne/>.

³¹ MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI. Zrušení obchodního zákoníku. *Justice.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obchodni-korporace/obecne/>.

³² HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. 1. vydání. Olomouc: Anag, 2010. 304 s. ISBN 978-80-7263-615-0 s. 19.

³³ STEIDL, František, ŠPÁD, Martin. Příjmy fyzických osob z jiného podnikání, nezávislého povolání a z autorských práv. *Daně a právo v praxi* [online]. 2006, č. 7 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d493v469-prijmy-fyzicky-ch-osob-z-jineho-podnikani-nezavisleho-povol/>.

- zákon České národní rady č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře,
- zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně souvisejících zákonů (veterinární zákon),
- zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii,
- zákon č. 237/1991 Sb., o patentových zástupcích,
- zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád),
- zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících,
- zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví,
- a celá řada dalších zvláštních zákonů.

Základním charakteristickým znakem podnikání dle zvláštních zákonů je skutečnost, že každý zvláštní zákon stanoví pro podnikání trochu jiné podmínky, které je nutné splnit, aby bylo možné v oboru podnikat, stejně jako odlišná pravidla pro samotné podnikání. Nelze tedy prakticky žádným způsobem zobecňovat a je vždy nutné, aby si podnikatel nastudoval zákon, který se vztahuje právě k jeho oboru podnikání.

2.5 DALŠÍ ZÁKONY UPRAVUJÍCÍ LIMITY PODNIKÁNÍ

Vedle zákonů, které upravují přímo podnikání, lze identifikovat i celou řadu zákonů, které upravují určitá pravidla či limity podnikání. Mezi takové předpisy lze zařadit například zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, který upravuje vybrané podmínky podnikání významné pro ochranu spotřebitele při prodeji zboží nebo výrobků a poskytování služeb, stejně jako úkoly veřejné správy v oblasti ochrany spotřebitele a oprávnění spotřebitelů, sdružení spotřebitelů nebo jiných právnických osob založených k ochraně spotřebitele.

Dalším takovým zákonem regulujícím specifickou ochranu spotřebitele v určitém odvětví, je zákon č. 159/1999 o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu. Tento právní předpis převádí do českého práva ochranu turistů uzavírajících smlouvu o cestování v rámci Evropské unie. Směrnice o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy (90/314/EHS), která je tímto zákonem transponována do českého práva, obsahuje pravidla týkající se odpovědnosti organizátorů a prodejců služeb cestovního ruchu nebo povinnosti týkající se informování spotřebitelů o nabízených službách. Tento zákon mimo jiné také doplňuje zákon č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, který obecně upravuje podmínky pro

podnikání, tedy i pro podnikání cestovních kancelářů.³⁴ Rovněž do této skupiny právních předpisů upravujících podnikání by bylo možné zařadit poměrně značný počet zákonů, nicméně to není cílem této práce.

2.6 SOUVISEJÍCÍ VEŘEJNOPRÁVNÍ PŘEDPISY POSTIHUJÍCÍ DELIKTNÍ JEDNÁNÍ

Do této kategorie lze zařadit veřejnoprávní předpis, které upravují především povinnosti vyplývající z podnikání a ještě častěji otázku sankcionování nedodržování takových povinností. Lze sem zařadit například zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, který upravuje daň z příjmů fyzických i právnických osob, přičemž mezi tyto daně patří i daň z příjmů z podnikatelské činnosti. Lze přitom konstatovat, že finanční správa sice není oprávněna posoudit, zda došlo k překročení živnostenského oprávnění resp. v jaké míře, ale absence jakéhokoliv povolení k činnosti znamená automatické podřazení příjmů ve vazbě na taxativnost výčtu ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „PřeZ“)

Přestupku podle ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., § 24 odst. b) se dopustí ten, kdo neoprávněně provozuje obchodní, výrobní či jinou výdělečnou činnost.

Podle § 7 PřeZ

(1) Odpovědnost za přestupek se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele příznivější.

(2) Pachateli lze uložit pouze takový druh sankce, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.

(3) O ochranném opatření se rozhodne podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

Dalším právním předpisem, který se podobným způsobem vztahuje k podnikání, je zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, který upravuje odvody na sociální zabezpečení.

---

³⁴ BANDÚROVÁ, Monika. Zájezd jako stěžejní právní pojem v podnikání v cestovním ruchu. *Bulletin advokacie*. 2008, č. 6. ISSN 1210-6348, s. 38.

³ Např. zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 361/1992 Sb.), zákon ČNR č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Mezi veřejnoprávní předpisy, které se vztahují k podnikání (byť ne v případě každého podnikatele), jsou pak i předpisy, které upravují správní delikty podnikatelů. Jak právnické osoby, tak i podnikající fyzické osoby se totiž mohou v rámci své podnikatelské činnosti dopustit správních deliktů a přestupků. Do kategorie předpisů správního práva, které upravují delikty podnikatelů a jejich postihování, lze opět zařadit velké množství předpisů, mezi nimiž lze například jmenovat následující:³⁵

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon,
- zákon č. 219/1995 Sb. devizový zákon,
- zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon,
- zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti,
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- a celá řada dalších právních předpisů.

Nelze opomenout, že mezi veřejnoprávní předpisy upravující delikty v oblasti podnikání patří i živnostenský zákon. Správní delikty podle živnostenského zákona v prvním stupni projednávají obecní živnostenské úřady. Pokuty vybírá živnostenský úřad a je příjmem rozpočtu, ze kterého je i hrazena činnost živnostenského úřadu. Živnostenský úřad může na základě vykonané kontroly uložit podnikateli povinnost odstranit v přiměřené lhůtě nedostatky zjištěné při provozování živnosti. Proti rozhodnutí živnostenského úřadu může podnikatel podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, odvolání však nemá odkladné účinky.

2.7 TRESTNĚPRÁVNÍ ÚPRAVA

Posledními dvěma veřejnoprávními předpisy, které patří do oblasti trestního práva a které budou v této práci zmíněny, jsou: zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. Trestní zákoník je obecným trestněprávním předpisem, který upravuje celou řadu trestných činů, které s podnikáním více či méně souvisí či souviset mohou. Příkladem jsou, vedle neoprávněného podnikání prakticky všechny hospodářské trestné činy. Trestní zákoník je sice v oblasti obchodní či podnikatelské normou, která by měla přijít

---

³⁵ DOLEČEK, Marek. Přestupky a správní delikty v podnikání. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prestupky-a-spravni-delikty-v-podnikani-ppbi-51048.html#!>.

na řadu až po zákonech, které primárně upravují tuto oblast. I v oblasti neoprávněného podnikání (upravuje hlava 6), paragraf 251 trestního zákoníku) dochází k některým změnám. Předně se zvyšují trestní sazby za neoprávněné podnikání. Za zvlášť závažné činy vyšší trest, na druhou stranu více trestů alternativních.

Z hlediska zásad pro posuzování trestní odpovědnosti obsažených v obecné části trestního zákoníku a trestního zákona by činnost spočívající v neoprávněném podnikání mohla naplňovat znaky trestného činu (přechinu) neoprávněného podnikání podle § 251 trestního zákoníku za splnění (mimo jiné) podmínky společenské škodlivosti posuzovaného případu, při současném respektování zásady subsidiarity trestní represe (§ 12 odst. 2 TZ), resp. podmínky vyššího než nepatrného stupně nebezpečnosti takového činu pro společnost, opětovně při zohlednění zásady ultima ratio trestního práva.³⁶

Z hlediska objektu toto ustanovení chrání společenské vztahy související s podnikáním v tržní ekonomice, neboť jeho účelem je zajistit rovnost subjektů v rámci jejich soutěžení zejména na trhu výrobků a služeb, ale i na dalších trzích, a to i ve vztahu ke státní ingerenci nebo regulaci v těch oblastech podnikání, ve kterých je třeba zajistit kvalifikovaný výkon určitých živností nebo profesí, zejména z hlediska ochrany spotřebitelů, ale i zajištění bezpečnosti práce, hygienických a jiných společensky důležitých požadavků. Vedle rovnosti přístupu na trh jsou tak tímto ustanovením nepřímo chráněny i další zájmy jako ochrana před zdravotně závadným či nebezpečným zbožím nebo takovým zdravotně závadným poskytováním služeb, ale i fiskální zájmy státu apod., kterým však primárně poskytují ochranu jiná ustanovení trestního zákoníku. Podmínkou pro naplnění skutkové podstaty neoprávněného podnikání je, aby pachatel takovou činnost činil „ve větším rozsahu.“ Zákonný znak základní skutkové podstaty trestného činu neoprávněného podnikání „ve větším rozsahu“ je tedy naplněn již tím, že pachatel neoprávněně podnikal po určitou, nikoli zanedbatelnou dobu a že jeho cílem bylo získat trvalejší zdroj finančních příjmů.³⁷

---

³⁶ ŽDÁRSKÝ, Zbyněk. Neoprávněné podnikání a pokoutnictví v souvislostech nejen trestněprávních, . *Trestněprávní revue*. 2013, č. 1. ISSN 1213-5313.

³⁷ ŽDÁRSKÝ, Zbyněk. Neoprávněné podnikání a pokoutnictví v souvislostech nejen trestněprávních, . *Trestněprávní revue*. 2013, č. 1. ISSN 1213-5313.

3 NEJČASTĚJI PÁCHANÉ PŘÍPADY NEOPRÁVNĚNÉHO PODNIKÁNÍ

3.1 STATISTIKY POLICIE ČR

Z policejních statistik ČR bohužel není možné vyčíst příliš mnoho údajů o formách neoprávněného podnikání v ČR. Je však zřejmé, že počet zjištěných trestných činů neoprávněného podnikání je oproti všem předpokladům velmi nízký, neboť kupříkladu za celý rok 2013 bylo zjištěno jen 104 případů neoprávněného podnikání, přičemž objasněno jich bylo pouze 67.³⁸ V roce 2012 pak bylo zjištěno celkem 106 případů neoprávněného podnikání a objasněno bylo 73 případů.³⁹ Vztah mezi neoprávněným podnikáním a celkovou kriminalitou lze znázornit v následných tabulkách, které vychází ze statistických výkazů policie ČR za roky 2012 a 2013.

Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012⁴⁰

		Zjištěno	z toho		Objas- něno
TSK	Název		ukončeno	%	
			Ukončených činů	Počet	
803	Neoprávněné podnikání	106	73	68,87	73
801-890	Hospodářské činy celkem:	27 633	21 229	76,82	13 247
101-690	Obecná kriminalita celkem:	242 449	214 758	88,58	76 013
101-903	CELKOVÁ KRIMINALITA:	304 528	268 074	88,03	120 168
	% z hospodářských činů	0,38	0,34		0,55
	% z obecné kriminality	0,04	0,03		0,10
	% z celkové kriminality	0,03	0,03		0,06
		Celkem	Doda-	Škody	
		v prově-	tečně	v tis. Kč	
TSK	Název	řování		Celkem	Zajištěno
803	Neoprávněné podnikání	37	9	14 023	0
801-890	Hospodářské činy celkem:	7 666	2 453	24 135 981	11 549
101-690	Obecná kriminalita celkem:	29 997	1	6 185	0
101-903	CELKOVÁ KRIMINALITA:	40 206	0	0	0
	% z hospodářských činů	0,48	0,37	0,06	0,00
	% z obecné kriminality	0,12	900,00	226,73	0,00
	% z celkové kriminality	0,09	0,00	0,00	0,00

Při pohledu na tabulku nás musí u položky neoprávněné podnikání zaujmout počet ukončených případů. V roce 2012 je ukončených celkem 68,87%. Z pohledu

³⁸ POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2013. *Policie ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2013.aspx>.

³⁹ POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2012. *Policie ČR* [online]. 2013 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2012.aspx>.

⁴⁰ POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2012. *Policie ČR* [online]. 2013 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2012.aspx>.

kategorií hospodářské, obecné a celkové kriminality je tento výsledek nejnižší. Obdobná situace, jak je možno vidět níže, je i v roce 2013.

Statistický výkaz č. 2 - kriminalita za období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013⁴¹

		Zjištěno	z toho ukončeno prověřování	% Ukončených činů	Objas- něno Počet
TSK	Název				
803	Neoprávněné podnikání	104	68	65,38	67
801-890	Hospodářské činy celkem:	30 376	23 681	77,96	15 857
101-690	Obecná kriminalita celkem:	260 465	231 095	88,72	82 502
101-903	CELKOVÁ KRIMINALITA:	325 366	286 765	88,14	129 181
	% z hospodářských činů	0,34	0,29		0,42
	% z obecné kriminality	0,04	0,03		0,08
	% z celkové kriminality	0,03	0,02		0,05
		Celkem v prově- řování	Doda- tečně	Škody v tis. Kč	
TSK	Název			Celkem	Zajištěno
803	Neoprávněné podnikání	41	14	20 711	0
801-890	Hospodářské činy celkem:	8 027	2 716	19 587 078	6 846
101-690	Obecná kriminalita celkem:	31 512	8 810	8 918 221	57 100
101-903	CELKOVÁ KRIMINALITA:	42 248	13 023	29 054 421	63 946
	% z hospodářských činů	0,51		0,11	
	% z obecné kriminality	0,13		0,23	
	% z celkové kriminality	0,10		0,07	

Z pohledu statistiky je možné uvést, že z hlediska zkoumaných let je v jednotlivých ukazatelích nepatrný nárůst, kromě neoprávněného podnikání. Ten u obecné a celkové kriminality je vyšší pouze o desetiny procent. Tabulku podílu ukončených případů ke zjištěným v letech 2012 a 2013 vystihuje graf, který je přílohou č. 1 této práce.

Jak je zřejmé, počet případů neoprávněného podnikání se z policejních statistik jeví jako zanedbatelný. Lze se však domnívat, že v praxi je případů neoprávněného podnikání významně více, nicméně naprostá většina z nich není nikdy zjištěna. Nízká efektivnost při odhalování, objasňování a dokumentování této trestné činnosti je přitom zapříčiněna hlavně:

- nízkou ekonomickou gramotností soudců, odbornými znalostmi a zkušenostmi policistů a právních zástupců,
- nekomplexním a nekoncepčním přístupem,

⁴¹ POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2013. *Policie ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2013.aspx>.

- nedostatkem týmové spolupráce u orgánů v trestním řízení,
- nesprávným použitím kriminalistických metod k vyhledání a prezentování důkazů,
- malou znalostí ekonomických vztahů, procesů a transakcí,
- nezkušeností globálně organizované ekonomické kriminality,
- nízká objasněnost trestní činnosti v nedávno minulé době v oblasti neoprávněného podnikání je pravděpodobně ovlivněna následujícími faktory:
  - o atmosféra nedůvěry veřejnosti v kompetentnost orgánů v trestním řízení
  - o nedůvěra, že skutečně dojde k postihu pachatele

3.2 TYPOLOGIE NEOPRÁVNĚNÉHO PODNIKÁNÍ

Jak již bylo uvedeno, problematiku neoprávněného podnikání lze shrnout následovně: pokud fyzická nebo právnická osoba podniká neoprávněně, z hlediska zákonů existují následující možnosti:

- osoba podniká bez oprávnění,
- podnikání jí bylo zakázáno (např. zákaz činnosti rozsudkem soudu, pozastavení živnosti rozhodnutím živnostenského úřadu),
- osoba sice oprávnění k podnikání má, ale její činnost rozsah takového oprávnění překračuje.

Níže bude pojednáno o všech typech neoprávněného podnikání a o nejčastějších formách jeho páchání.

3.2.1 PODNIKÁNÍ BEZ OPRAVNĚNÍ

V praxi je velmi častým jevem zejména podnikání bez oprávnění k podnikání. Podnikáním bez oprávnění se dle živnostenského zákona rozumí provozování činnosti, která je předmětem živnosti, bez živnostenského oprávnění pro tuto živnost. Za neoprávněné podnikání se považuje i jednorázové a nahodilé provozování živnosti po dobu jejího pozastavení. Živnostenský zákon je tak přísnější, neboť vymezuje v jediném zákoně oprávněné i neoprávněné podnikání.⁴² Podnikáním bez oprávnění je i podnikání podle zvláštního zákona, pokud k němu podnikatel nemá oprávnění.

⁴² PROUZA, Daniel. Zločin a trest při neoprávněném podnikání. *Ekonom* [online]. 2006 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://ekonom.ihted.cz/c1-19200750-zlocin-a-trest-pri-neopravnenem-podnikani>.

Nejrozšířenějším druhem neoprávněného podnikání, kdy pachatel podniká bez oprávnění, je v dnešní době podnikání na internetu. Naznačuje to značný počet obchodních portálů, které se zabývají slevami a překupnictvím. Přispívá k tomu vysoká anonymita a také se většinou jedná o menší částky, nad kterými mnoho klientů mávne rukou. Z hlediska podnikatele jde sice o menší částky, ale mohou být ve vysoké míře případů a tím se získaný neoprávněný zisk zvyšuje. Jedním ze způsobů neoprávněného podnikání je prodej bez živnostenského oprávnění na internetu. Princip prodeje, jakým způsobem vše probíhá, je velmi jednoduchý. Existují v zásadě dva principy. První spočívá v tom, že neoprávněný podnikatel nejprve uveřejní několik inzerátů, že prodává určité zboží, a po objednávkách zboží ze strany konečných zákazníků toto zboží objedná u dodavatele. Druhý princip je založen na tom, že prostřednictvím podnikající třetí osoby nakoupí větší množství zboží (se slevou) a následně jej prodávají. V obou případech se však v situaci, kdy podnikatel nemá oprávnění k podnikání a tuto činnost vyvíjí soustavně za účelem dosažení zisku, jedná o neoprávněné podnikání.

Velmi častým případem podnikání bez oprávnění je situace, kdy jedinec například v rozsahu, který odpovídá podnikání, obchoduje na webových portálech, jakými je např. Aukro či Flér. Jedná se o tzv. online aukce, které propojují prodejce s kupujícími. Tento typ obchodování je v současné době velmi rozšířený, nezávisle na tom, zda prodávajícím je podnikatel mající podnikatelské oprávnění, soukromá osoba, která prodává příležitostně přebytečné věci či sběratelské předměty či neoprávněný podnikatel, který bez příslušného oprávnění pravidelně prodává za účelem dosažení zisku. Online aukce na těchto webových stránkách jsou v současné době velmi rozšířené a není se ani čemu divit; neboť kupříkladu na Aukru členská základna uživatelů již dávno překročila jeden milion a směřuje k milionu druhému. Aukro slouží pro prodej zboží v rámci tzv. aukro shopů (pro podnikatele a firmy) a samozřejmě pro aukce soukromých osob. Právě ve druhém případě se však vyskytují případy, kdy fyzická osoba bez podnikatelského oprávnění prodává velmi často v takovém rozsahu, že naplňuje skutkovou podstatu neoprávněného podnikání, neboť nemá podnikatelské oprávnění.⁴³

Typickým případem neoprávněného podnikání na podobných webech jsou například matky na mateřské či rodičovské dovolené, které si tímto způsobem prodeje, který obvykle realizují ze svého bydliště, přivydělávají. Obvyklý způsob neoprávněného podnikání je prováděn tak, že uživatel Aukra či jiného portálu nakoupí přes internet

---

⁴³ Aukro aukce a finanční úřad. *Aukro aukce* [online]. [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.aukroaukce.cz/clanek-53-aukro-aukce-a-financni-urad.html>.

zboží ze zahraničí a na Aukru jej následně vystaví za vyšší cenu. Tím dosahují zisku. Druhou možností, se kterou se lze setkat např. na webu Flér, je situace, kdy neoprávněný podnikatel doma sám své zboží vyrábí (jedná se např. o šperky z korálků, háčkované či pletené zboží apod.) a následně jej opět nabízí ke koupi, čímž opět dosahuje zisku.

V naprosté většině případů však tato činnost nebývá zjištěna a postihována, nicméně z hlediska daňového se finanční úřady již v posledních letech např. na Aukro zaměřují a požadují po neoprávněných podnikatelích uhrazení nezaplacené daně. Obvykle však nedochází k trestněprávnímu postihu, stejně tak jsou méně časté kontroly ze strany živnostenských úřadů. Nelze však opomenout skutečnost, že *„fyzické osobě, která neoprávněně podniká v činnosti, která je předmětem živnosti volné, může živnostenský úřad uložit pokutu až do výše 500 tisíc Kč, u živnosti řemeslné nebo vázané do výše 750 tisíc Kč a v případě živnosti koncesované až do výše 1 milionu Kč.“*⁴⁴

Ačkoli není v poměru k počtu neoprávněných podnikatelů, kteří se na těchto typech webů pravděpodobně vyskytují, příliš časté, aby se problematikou zabývaly české soudy, je nutné uvést, že v posledních letech takových případů přibývá. Nejvyšší správní soud ČR se tak například zabýval případem obchodníka, který obchodoval se sběratelskými předměty právě na portálu Aukro. Nejvyšší správní soud se přitom právě v souvislosti s otázkou, zda dotyčný provozoval sběratelskou činnost, nebo neoprávněně podnikal bez příslušného oprávnění, zabýval otázkou, kdy se jedná o sběratelskou činnost a kdy se jedná o podnikání. Nejvyšší správní soud ČR v této souvislosti dospěl k závěru, že *„sběratelství představuje zájmovou činnost spočívající v získávání určitého druhu věcí a jejich uchovávání. Stanovení hranice, kdy se (s ohledem na kritéria soustavnosti a ziskovosti) již nejedná o „koníčka“, nýbrž o podnikatelskou činnost, na kterou se nevztahuje osvobození od daně z příjmů podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, je možné vždy dle okolností konkrétního případu. O podnikání se tak nebude jednat v případech, kdy je sice soustavně a pravidelně vykonávána sběratelská činnost, jejím účelem je však primárně ukojení sběratelské vášně, nikoli získávání příjmů (byť ty zde vzniknout mohou) sloužících k obživě.“*⁴⁵

Příkladem prodeje na internetu, který byl kvalifikován jako neoprávněné podnikání, byla čtyřiapadesátiletá žena z Hradce Králové, která v současné době žije v Německu. Hradečtí policisté dne 25. července 2012 ženě sdělili podezření ze spáchání

⁴⁴ PROUZA, Daniel. Zločin a trest při neoprávněném podnikání. *Ekonom* [online]. 2006 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://ekonom.ihted.cz/c1-19200750-zlocin-a-trest-pri-neopravnenem-podnikani>.

⁴⁵ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

trestného činu neoprávněné podnikání. Byla totiž důvodně podezřelá, že prostřednictvím internetových stránek na inzertním portálu nabízela od října 2008 k prodeji různé zboží. Původně si ho založila za nepodnikatelským účelem. Později, když zjistila, že se jí daří nějaké věci prodat, zažádala si v cizině počátkem června 2009 o živnostenské oprávnění, jehož platnost byla od 25. června 2009. Přes internet prodávala nové zboží, které kupovala na jiných internetových stránkách. Buď zboží nabízela za pevnou cenu „Kup teď“, anebo je nechávala vydražit. Se zákazníky se domlouvala prostřednictvím e-mailu nebo telefonem. Jelikož se zdržovala v Německu, prodej prováděla odtud. Zákazníci jí platili bezhotovostním převodem na její bankovní účet. V období od října 2008 do 21. června 2009 nabízela k prodeji zhruba 157 věcí, z nichž asi 97 prodala za celkovou cenu nejméně 270 tisíc korun. Přitom však věděla, že nemá živnostenské oprávnění.⁴⁶

Dalším příkladem neoprávněného podnikání na aukčních portálech je případ ženy, u níž bylo kriminalisty prokázáno, že v období od 01.06.2008 do 02.06.2009, *„bez příslušného živnostenského oprávnění nabízela k prodeji prostřednictvím aukčního internetového portálu různé zboží, které následně po vydražení zasílala oproti finanční úhradě k rukám vydražitelů, kdy v nejméně 75 případech vydražila zboží za částku ve výši 245.611 korun.“*⁴⁷

Skutečností však je, že je otázkou posouzení každého individuálního případu, zda se jedná o obchodování za účelem sběratelství nebo třeba za účelem prodeje přebytečných předmětů, nebo zda se jedná o neoprávněnou podnikatelskou činnost vykonávanou bez potřebného oprávnění. Z výše uvedeného je patrné, že prodej většího množství zboží nebo dlouhodobou takovou činnost na prodejních či aukčních portálech na internetu lze provozovat pouze s živnostenským oprávněním. V opačném případě se daná osoba vystavuje nebezpečí postihu ze strany živnostenského úřadu a v závažnějších případech dokonce v rámci trestního řízení.

Jiným případem z praxe, kdy se jednalo o neoprávněné podnikání, je případ, kdy mladý muž z Českobudějovicka v období od začátku roku 2005 do poloviny roku 2011 bez řádného živnostenského oprávnění neoprávněně provozoval činnost spočívající v nákladní autodopravě. Nezákonně tak získal výhradně pro svoji potřeb, částku ve výši nejméně 450.000 korun.⁴⁸

---

⁴⁶ POLICIE ČR. Pozor na neoprávněné podnikání na internetu. *Policie ČR* [online]. 2012 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/a-522942.aspx>.

⁴⁷ POLICIE ČR. Neoprávněné podnikání. *Policie ČR* [online]. [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/neopravnene-podnikani-758162.aspx>

⁴⁸ POLICIE ČR. Neoprávněné podnikání. *Policie ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/neopravnene-podnikani-166295.aspx>.

3.2.2 PODNIKÁNÍ I PŘES ULOŽENÝ ZÁKAZ PODNIKÁNÍ

Druhým případem neoprávněného podnikání je situace, kdy podnikatel podniká, ačkoli mu byl pravomocně uložen zákaz podnikání. Tato situace vzniká např. zákazem činnosti rozsudkem soudu, pozastavení živnosti správním rozhodnutím živnostenského úřadu a dalšími právními úkony.

Z trestněprávního pohledu může soud „uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností.“⁴⁹ Trest zákazu činnosti patří k těm druhům trestu, které mají přímo zabránit pachateli v dalším páčání trestné činnosti. Jeho smyslem je dočasně vyřadit pachatele z možnosti zastávat a vykonávat určité zaměstnání, povolání a funkce nebo vykonávat činnosti, k nimž je zapotřebí zvláštního povolení či oprávnění nebo jejichž výkon upravují zvláštní předpisy. Jde tedy o zamezení toho, aby pachatel mohl vykonávat tyto zvláštní aktivity, k nimž se vyžaduje určitá morální a odborná způsobilost a které využil nebo zneužil ke spáchání trestného činu nebo trestným činem vyvolal vážné pochybnosti o své způsobilosti k výkonu těchto činností.⁵⁰

S rozvojem svobodných povolání a soukromého podnikání vůbec nabyla na významu možnost ukládání trestu zákazu činnosti, a tím stoupla i *citelnost postihu* tímto druhem trestu, protože jeho uložení může znamenat ukončení dosavadní profesionální kariéry, skončení podnikatelských aktivit nebo jiné činnosti a nutnost zásadní změny zaměstnání či jiné výdělečné činnosti. Z pohledu trestního práva je pak porušení zákazu činnosti, kterým může být i zákaz podnikání (resp. podnikání v určitém oboru), trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí.⁵¹ Vedle toho se však jedná rovněž o neoprávněné podnikání.

Zákaz podnikání může být rovněž uložen jako sankce v přestupkovém řízení. V případě, že je navzdory této sankci i nadále podnikáno, resp. podnikáno v oblasti, ve které bylo podnikání zakázáno, jedná se opět o neoprávněné podnikání.

Tato situace sice nepatří k nejčastějším, nicméně lze se s ní v praxi setkat, neboť podnikatel, který se řadu let věnuje podnikání v určitém oboru a prakticky nic jiného neumí, se v situaci, kdy je mu podnikání z nějakého důvodu zakázáno, ocitá leckdy v poměrně bezvýchodné osobní a finanční situaci, což v některých případech vede k tomu, že podnikatel začne podnikat neoprávněně.

⁴⁹ ČESKO: Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2009, částka 11. ISSN 1211-1244. § 73 odst. 1.

⁵⁰ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5, s. 931.

⁵¹ ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5, s. 932.

3.2.3 PŘEKROČENÍ PODNIKATELSKÉHO OPRÁVNĚNÍ

Třetí situací, které je poměrně častá a podnikatel si leckdy v takovém případě ani neuvědomuje, že se dopouští neoprávněného podnikání, je situace, kdy podnikatel sice určité oprávnění k podnikání má, nicméně vyvíjí podnikatelskou činnost i v oblasti, na kterou se již jeho podnikatelské oprávnění nevztahuje. Pokud se na určitou činnost již podnikatelské oprávnění nevztahuje, jedná se o neoprávněné podnikání. Lépe řečeno, jestliže takové jednání podnikatele, kterým překračuje rozsah svého živnostenského oprávnění, dosahuje stupně nebezpečnosti pro společnost odpovídajícího přibližně podnikání bez oprávnění, pak jde rovněž o neoprávněné podnikání dle živnostenského zákona. Pokud neoprávněně společně a vědomě podniká více osob, jedná se o spolupachatele, kterým se prospěch přičítá nejen tehdy, když sám získá prospěch jeden z nich, ale i tehdy, když bylo takového prospěchu dosaženo součtem prospěchů spolupachatelů.⁵²

3.2.4 ZRUŠENÍ A POZASTAVENÍ PODNIKATELSKÉHO OPRÁVNĚNÍ

Neoprávněným podnikáním je i podnikání v případě, že podnikateli bylo oprávnění zrušeno, nebo došlo k jeho pozastavení. Fyzická nebo právnická osoba, které bylo zrušeno živnostenské oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3 a která byla členem statutárního orgánu právnické osoby v době, kdy nastaly nebo trvaly skutečnosti, které vedly ke zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3 této právnické osobě, prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti, které vedlo ke zrušení živnostenského oprávnění, zabránila, fyzická nebo právnická osoba, členem jejíhož statutárního orgánu je fyzická nebo právnická osoba, která byla členem statutárního orgánu právnické osoby v době, kdy nastaly nebo trvaly skutečnosti, které vedly ke zrušení živnostenského oprávnění podle § 58 odst. 2 nebo 3 této právnické osobě; to neplatí v případě, že právnická osoba prokáže, že tento člen vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti, které vedlo ke zrušení živnostenského oprávnění, zabránil.

Ani v případě, že živnostenské oprávnění sice nebylo zrušeno, ale je pouze pozastaveno, nelze v době, kdy je pozastaveno na toto oprávnění podnikat. Pokud

⁵² PROUZA, Daniel. Zločin a trest při neoprávněném podnikání. *Ekonom* [online]. 2006 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://ekonom.ihted.cz/c1-19200750-zlocin-a-trest-pri-neopravnem-podnikani>.

k tomu dojde, opět se jedná o neoprávněné podnikání. Příkladem z praxe může být mladý muž, který prováděl stavební práce, ačkoli měl pozastavené živnostenské oprávnění, vydělal přes čtvrt milionu. Mladý muž z Písku čelí obvinění z trestného činu neoprávněného podnikání. Nejméně od dubna roku 2011 do prosince téhož roku měl provádět různé stavební práce, které si fakturoval, a částky mu byly uhrazeny.⁵³

---

⁵³ POLICIE ČR. Neoprávněné podnikání. *Policie ČR* [online]. 2011 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/neopravnene-podnikani-787589.aspx>.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 ROZBOR KONKRÉTNÍCH TRESTNÝCH ČINŮ PODLE § 251 TRESTNÍHO ZÁKONÍKU

4.1 NEOPRÁVNĚNÉ PODNIKÁNÍ V OBLASTI ADVOKACIE

Ačkoli by to patrně většina osob neočekávala, v praxi se vyskytl případ, kdy neoprávněné podnikání spočívalo v neoprávněném výkonu advokacie. Právě z tohoto důvodu byl tento příklad zvolen jako případová studie pro tuto práci.

V případě, kterým se v Usnesení sp. zn. 5 Tdo 209/2011 ze dne 30. 03. 2011 zabýval Nejvyšší soud ČR, došlo k následující situaci, kdy obviněná byla Okresním soudem ve Frýdku-Místku a následně i Krajským soudem v Ostravě shledána vinnou trestným činem neoprávněného podnikání dle ustanovení § 251 odst. 1 trestního zákoníku a odsouzena k trestu odnětí svobody v délce čtyř měsíců nepodmíněně.⁵⁴ Obviněná přitom nebyla advokátkou, ale měla živnostenské oprávnění pro poskytování realitní činnosti, což vedlo k tomu, že její jednání bylo možné charakterizovat jako překročení živnostenského oprávnění. Neoprávněné podnikání obviněné spočívalo v tom, že „*poskytovala právní služby, spočívající zejména v zakládání společností s ručením omezeným, vyhotovení smluv o převodu obchodních podílů, sepisování kupních, darovacích a obdobných smluv, poskytování právních porad, přijímání peněz do advokátní úschovy, za což byla účtována odměna, a takto jednala přesto, že se jedná o úkony, které jsou podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, oprávněny poskytovat pouze osoby, uvedené v § 2 odst. 1, 2 tohoto zákona, přičemž obviněná touto osobou nebyla.*“⁵⁵

V žalobě byly vymezeny dílčí skutky (např. sepsání dohody o převodu družstevního podílu, realizace advokátní úschovy, sepisování smluv o obchodním zastoupení, sepsání dohody o úpravě majetkových a bytových vztahů pro dobu po rozvodu manželství mezi manžely apod.). V této souvislosti podala obviněná odvolání a následně i dovolání. Nejvyšší soud pak dovodil, že výkon advokacie je poskytování právních služeb ve smyslu § 1 odst. 2 zák. č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, advokátem, tj. osobou právnicky vzdělanou, zvláště kvalifikovanou, která je zapsána v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou. Je-li v rozporu s ustanovením § 1 odst. 1 zákona o advokacii prováděn jinou

⁵⁴ „Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní, obchodní nebo jiné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.“

⁵⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 209/2011 ze dne 30. 03. 2011.

osobou ve větším rozsahu, naplňuje znaky trestného činu neoprávněného podnikání podle § 251 odst. 1 trestního zákoníku.

Nejvyšší soud však rovněž uzavřel, že s ohledem na výčet dílčích skutků, které byly pod neoprávněné podnikání podřazeny, se krajský soud zcela nedostatečně vypořádal také s námitkou, že poskytování právních služeb, zejména v podobě sepisování smluv, je nedílnou součástí řady živností, případně jiných oprávnění, která živnostenské oprávnění nahrazují. Vedle již uvedené realitní činnosti, k níž měla obviněná resp. její společnost oprávnění a která spočívá jak v sepisování kupních smluv o převodu nemovitostí, smluv o úschově peněz, návrhů na vklad do katastru nemovitostí, nájemních a podnájemních smluv o správě nemovitostí a dalších právních úkonů spojených s převodem nebo nájmem a správou nemovitostí, je to např. činnost obchodníka s cennými papíry. Vedle toho se odvolací soud nevypořádal dostatečně ani s námitkou, že smlouvy o úschově patří k realitní činnosti., přičemž samotná skutečnost, že je obviněná nazvala „smlouvy o advokátní úschově“ jejich podstatu jako obvyklého smluvního typu nijak nemění.⁵⁶

Nejvyšší soud tak shledal, že rozsah činností, jimiž obviněná překročila živnostenské oprávnění, byl výrazně nižší, než původně určil odvolací soud. Zde Nejvyšší soud dovedl, že veškeré kupní smlouvy o nemovitostech a úschově bylo nutné z jednotlivých útoků tvořících trestný čin neoprávněného podnikání vyřadit. Tímto způsobem zde pak zůstaly jen ojedinělé případy, které nebyly soustavným překračováním živnostenského oprávnění. Také výnos z těchto dílčích útoků vzhledem k délce doby, kdy takovou činnost prováděla, vedl Nejvyšší soud k závěru, že ji nebylo možné označit za činnost srovnatelnou s výkonem zaměstnání, provozovanou s cílem získat trvalý zdroj finančních příjmů, tedy soustavnou činnost provozovanou živnostenským způsobem.⁵⁷

Nejvyšší soud se v souvislosti s jednotlivými činnostmi vyjádřil, že *„výkon advokacie však nelze ztotožňovat s poskytováním právních služeb, které zahrnují právní pomoc, právní porady, sepisování listin, činnosti spojené s vyúčtováním služeb apod., neboť tyto jsou oprávněny poskytovat i jiné osoby, např. notáři, soudní exekutoři, patentoví zástupci, daňoví poradci a také další osoby, jimž zvláštní zákon svěřuje oprávnění poskytovat právní služby (srov. § 2 odst. 2 zák. č. 85/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů).“⁵⁸*

Z výše uvedených důvodů tak bylo dovolání podané obviněnou shledáno Nejvyšším soudem ČR jako důvodné a došlo ke zrušení rozsudků Okresního soudu ve

⁵⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 209/2011 ze dne 30. 03. 2011.

⁵⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 209/2011 ze dne 30. 03. 2011.

⁵⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 209/2011 ze dne 30. 03. 2011.

Frýdku-Místku i Krajského soudu v Ostravě a věc byla vrácena k projednání Okresnímu soudu ve Frýdku-Místku.⁵⁹

4.2 NEOPRÁVNĚNÉ PODNIKÁNÍ V CESTOVNÍM RUCHU

Následující případ je specifickým tím, že obviněný se dopouštěl neoprávněného podnikání v oblasti, pro kterou je nutné mít koncesi pro činnost cestovní kanceláře. Specifikem tohoto případu je také skutečnost, že neoprávněného podnikání se obviněný dopustil v době, kdy měl koncesi pro toto podnikání přerušenu, nejednalo se tedy o případ, kdy obviněný oprávnění k určitému podnikání nikdy neměl.

Skutkový stav spočíval v tom, že jednatel společnosti nazvané DOMBEK, s. r. o., s živnostenskými oprávněními pouze pro obor činnosti silniční motorová doprava a provozování cestovní agentury a průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu „*neoprávněně a opakovaně za účelem dosažení zisku jménem společnosti DOMBEK, s. r. o., organizoval, nabízel formou reklamních letáků umístěných na různých místech v okrese Jeseník a následně prodal v průběhu let 2010 a 2011 nejméně 97 osobám pobyty do termálních lázní v Maďarsku, a to i přesto, že podle zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů, nabízené pobyty splňovaly podmínky definice zájezdu podle § 1 odst. 1 citovaného zákona, které je oprávněna organizovat, nabízet a prodávat pouze osoba s vydanou koncesí k provozování cestovní kanceláře, jejíž provozování však přerušil již dne 19. 2. 2010, a jako držitel živnostenského oprávnění k provozování cestovní agentury neměl uzavřenou smlouvu s žádnou cestovní kancelář, pro kterou by prodej uskutečněných zájezdů zprostředkoval.*“⁶⁰

Za výše uvedené jednání byl v prvním stupni obviněný odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce tří měsíců se zkušební dobou 18 měsíců v souladu s ustanovením § 251 odst. 1 trestního zákoníku. Vedle toho byl obviněnému v prvním stupni uložen trest zákazu činnosti, který spočíval v zákazu provozování cestovní kanceláře na základě koncese na dobu 18 měsíců. Proti tomuto rozsudku se obviněný odvolal, přičemž odvolací soud, kterým byl Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci, toto odvolání zamítl jako nedůvodné. Obviněný následně podal dovolání, čímž se věcí začal zabývat Nejvyšší soud ČR. Obviněný argumentoval mimo jiné tím, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. V této

⁵⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 209/2011 ze dne 30. 03. 2011.

⁶⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 555/2013 ze dne 26. 06. 2013.

souvislosti obviněný dále namítal například, že poukázal na to, že ubytování klientů pouze zprostředkoval pro majitele jistého hotelu a i v případě kombinování tohoto ubytování s dopravou nebylo možné jím nabízené služby podřadit pod pojem „zájezd“, jak je definován, tudíž nemohl zprostředkovávat zájezd. Dalším důležitým aspektem, který obviněný využil ve prospěch své argumentace, byla skutečnost, že jeho jednání mělo být dle jeho názoru posouzeno jako právní omyl podle § 19 trestního zákoníku, neboť ani pracovníci živnostenského úřadu při prováděné kontrole neshledaly v činnosti obviněného žádné nedostatky, naopak ho výslovně ubezpečily, že provádění zprostředkovatelské činnosti ve vztahu k ubytování je možné. Obviněný se dále domáhal posouzení svého jednání jen jako přestupku, nikoli jako trestného činu, stejně tak se dovolával zásady subsidiarity trestní represe. Je však nutno říci, že *„totožnými námitkami však obviněný argumentoval již ve svém odvolání a v podstatě byly součástí jeho obhajoby od počátku trestního stíhání, přičemž se všemi se odvolací soud sice stručně, ale zcela dostačujícím způsobem vypořádal.“*⁶¹

Nejvyšší soud přitom ze strany nižších soudů *„neshledal žádné pochybení ani ve způsobu, jakým se nalézací soud vypořádal s námitkami obviněného ohledně subsidiarity trestní represe, neboť ani Nejvyšším soudem nebylo jednání obviněného shledáno natolik výjimečným, aby nebylo posouzeno jako trestný čin. Zakotvení zásady subsidiarity trestní represe a z ní vyplývajícího principu použití trestního práva jako „ultima ratio“ směřuje na případy méně závažných trestných činů, které se vymykají běžnému způsobu jejich spáchání.“*⁶² Z výše uvedených důvodů tak Nejvyšší soud dovolání zamítl.

4.3 PRODEJ ZBOŽÍ NA INTERNETU BEZ ŽIVNOSTENSKÉHO OPRÁVNĚNÍ

Tento případ byl již velmi stručně zmíněn v jedné z předcházejících kapitol, nyní se na něj zaměřím podrobněji, neboť se jedná o typický a velmi častý způsob neoprávněného podnikání, který spočívá v tom, že pachatel prodává na internetu zboží, aniž by k tomu měl příslušné podnikatelské oprávnění.

Představuje komplexní podporu klientů při jejich účasti v zadávacích řízeních, počínaje vyhlášením veřejné zakázky, konče rozhodnutím zadavatele o výsledku zadávacího řízení. V tomto případě rozhodoval Nejvyšší správní soud, neboť

---

⁶¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 555/2013 ze dne 26. 06. 2013.

⁶² Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 555/2013 ze dne 26. 06. 2013.

primárním důvodem sporu byla otázka řešení daňových nedoplatků neoprávněného podnikatele, nicméně rozsudek je i tak pro potřeby této práce zajímavý.

Skutkový stav byl takový, že neoprávněnému podnikateli byla ze strany finančního úřadu v Písku „*vyměřena daň z příjmů fyzických osob, a to za zdaňovací období 2007 ve výši 77 724 Kč a penále z dodatečně vyměřené daně ve výši 15 544 Kč, a za zdaňovací období 2008 ve výši 70 980 Kč a penále z dodatečně vyměřené daně ve výši 14 196 Kč.*“⁶³ Dotyčný se proti tomuto vyměření daně odvolal k finančnímu ředitelství, nicméně jeho odvolání bylo zamítnuto. To pak vedlo k podání správní žaloby ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích. Krajský soud v Českých Budějovicích pak rozhodl o žalobě žalobce proti rozhodnutí finančního úřadu tak, že toto rozhodnutí zrušil pro vady řízení a věc finančnímu úřadu vrátil k dalšímu řízení. Vady řízení Krajský soud spatřoval v nepřipustném rozšíření důkazního břemene daňového subjektu ze strany správce daně a dále v tom, že závěry o zjištěném skutkovém stavu nemají oporu ve spise. Finanční úřad pak podal kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ČR, kde namítal nesprávné právní posouzení.⁶⁴

Skutkový stav byl takový, že neoprávněný podnikatel nepodal přiznání k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období v letech 2007 a 2008, přičemž na výzvu správce daně reagoval jen sdělením, že v uvedených zdaňovacích obdobích dosáhl pouze příjmů, které jsou od daně osvobozeny. S ohledem na skutečnost, že správci daně v rámci vyhledávací činnosti poskytl internetový aukční portál Aukro s. r. o. informace o tom, že neoprávněný podnikatel v roce 2007 a 2008 průběžně prodával a nakupoval movité věci prostřednictvím jejich internetového obchodu, zahájil správce daně u neoprávněného podnikatele dne 1. 12. 2009 kontrolu daně z příjmu fyzických osob za rok 2007 a 2008. Na základě této kontroly bylo zjištěno, že neoprávněný podnikatel uskutečnil na portále Aukro obchody, z nichž v kontrolovaných letech dosáhl příjem v celkové výši 2 659 400,20 Kč (v roce 2007 to byl příjem ve výši 1 001 831,70 Kč a v roce 2008 pak příjem ve výši 1 657 568,50 Kč). Jednalo se především o předměty, které lze označit jako starožitnosti. Dosažení těchto příjmů neoprávněný podnikatel v řízení nerozporoval, pouze k tomu uváděl, „*že se jedná o příjem od daně osvobozený, což podporoval tvrzením, že se jedná o příjem z prodeje předmětů, které nakoupil, vyměnil, popř. dostal v mládí. Sběrem starožitností se zabývá celá léta, věci soustřeďoval v domě své matky, která hodlá nemovitost prodat, a proto se rozhodl pro*

⁶³ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

⁶⁴ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

*prodej přes internetový obchod. Správce daně však zjistil, že žalobce prodával mj. i předměty, které v průběhu kontrolovaných zdaňovacích období koupil.*⁶⁵

V této souvislosti správce daně požadoval po neoprávněném podnikateli, aby prokázal, že příjem z výše uvedené činnosti, která tak, jak ji neoprávněný podnikatel vyvíjel, naplňovala všechny znaky podnikání, je skutečně příjmem, který je osvobozen od daně. Správce daně také vyzval neoprávněného podnikatele k prokázání ceny, za kterou movité věci, které ve zkoumaném období zakoupil, prokazatelně nabyly v souladu se zněním zákona o daních z příjmů. Neoprávněný podnikatel tuto skutečnost ovšem neprokázal, čímž nemohla být daňová povinnost za kontrolovaná zdaňovací období stanovena dokazováním. S odvoláním na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2007, č. j. 5 Afs 148/2006 - 50 stěžovatel argumentoval tím, že osoba, která provozuje neoprávněné podnikání, porušuje veřejné právo, do kterého spadá i daňové právo.⁶⁶

Nejvyšší správní soud v této věci dospěl k závěru, že se skutečně jednalo o neoprávněné podnikání, což odůvodnil tím, že *„sběratelství představuje zájmovou činnost spočívající v získávání určitého druhu věcí a jejich uchování. Stanovení hranice, kdy se (s ohledem na kritéria soustavnosti a ziskovosti) již nejedná o „koníčka“, nýbrž o podnikatelskou činnost, na kterou se nevztahuje osvobození od daně z příjmů podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, je možné vždy dle okolností konkrétního případu. O podnikání se tak nebude jednat v případech, kdy je sice soustavně a pravidelně vykonávána sběratelská činnost, jejím účelem je však primárně ukojení sběratelské vášně, nikoli získávání příjmů (byť ty zde vzniknout mohou) sloužících k obživě.*⁶⁷

Z daňového hlediska pak Nejvyšší správní soud uvedl, že smysl *„osvobození od daně z příjmů prodeje movitých věcí dle ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) zákona o daních z příjmů je zjevně založena na tom, že tímto prodejem v podmínkách tržního prostředí a priori nedochází k navýšení majetku daňového subjektu, nýbrž pouze k jeho vyjádření odpovídajícím peněžním ekvivalentem. Ve skutečnosti tak nevzniká příjem ve vlastním slova smyslu, který by bylo možno zdaňovat. To však samozřejmě platí za standardní situace, kdy k prodeji movitých věcí dochází nesoustavně, nesystematicky a kdy jeho smyslem není takto fakticky podnikat, tzn. soustavně dosahovat zisk ve shora popsaném smyslu.*⁶⁸

⁶⁵ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

⁶⁶ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

⁶⁷ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

⁶⁸ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

4.4 INVESTIČNÍ KLUBY, SPOLEČNOSTI

V relativně nedávné době se v ČR objevily tzv. investiční kluby. Investiční kluby představují určitou alternativu kolektivnímu investování, tak jak je vymezeno v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o kolektivním investování, i investování zcela individuálnímu, které veřejné právo blíže neupravuje. Investiční kluby představují určitou alternativu kolektivnímu investování, tak jak je vymezeno v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o kolektivním investování, i investování zcela individuálnímu, které veřejné právo blíže neupravuje.⁶⁹

V právním řádu ČR investiční kluby výslovně upraveny nejsou a v zásadě tedy platí, že nejsou ani zakázány. Je však třeba zkoumat, zda kluby nebo jejich členové neposkytují ostatním služby s výdělečným záměrem. V takovém případě je nutné získat příslušné podnikatelské oprávnění, které je však často vyhrazeno akciovým společnostem či jiným kvalifikovaným subjektům. K určitým investičním činnostem, jsou-li prováděny podnikatelským způsobem, je vždy nezbytné povolení k poskytování investičních služeb a smí je tak provádět pouze obchodník s cennými papíry. O podnikatelský způsob se jedná, jde-li o soustavnou činnost prováděnou za účelem zisku. Za daných okolností půjde vždy o činnost soustavnou a bude nutné zkoumat, zda je prováděna za účelem zisku – ať už v podobě přímé úplaty nebo jiných srovnatelných výhod.

Investiční společnost nebo investiční fond např. neoprávněně podniká, pokud by charakter podnikatelské činnosti byl jiný než kolektivní investování. Neoprávněně je i vydávání podílových listů investiční společnosti bez povolení Komise pro cenné papíry. Neoprávněně podnikání je také obchodování s cennými papíry bez povolení Komise pro cenné papíry, tedy nikoli obchodníkem s cennými papíry, respektive výkon makléřské činnosti bez povolení Komise pro cenné papíry.

Obvykle, když podnikatel provádí některé činnosti vyhrazené pouze bankám, investičním společnostem nebo investičním fondům, např. víceméně skryté přijímání vkladů veřejnosti, shromažďování peněžních prostředků, kolektivní investování nebo obchodování s cennými papíry, neoprávněně podniká, a tím se dopouští neoprávněného podnikání.

V zásadě tak lze doporučit, aby investiční kluby spolupracovaly s obchodníky s cennými papíry, kteří jim zprostředkují přístup na trh, poskytnou kvalifikované informace a vedou pro členy klubu též účty cenných papírů (u zahraničních cenných papírů je to jediná možnost), případně peněžní účty. Určení obchodníka by mělo být

---

⁶⁹ Stanovisko komise pro cenné papíry. *Komise pro cenné papíry* [online]. 2005, č. 4 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: http://akcieakomodity.kvalitne.cz/STN_16_STAN_investicni_kluby_f_verze.pdf

zpravidla součástí stanov klubu. Nelze naopak v žádném případě doporučit, aby se klub samostatně pouštěl do aktivit, pro které nemá a leckdy ani nemůže získat podnikatelské oprávnění.⁷⁰

4.5 CHOV DOMÁCÍCH ZVÍŘAT

Posledním případem neoprávněného podnikání, o kterém se v současnosti na veřejnosti velmi často hovoří, nejen v souvislosti s tím, že prodejci leckdy nemají živnostenské oprávnění, ale rovněž v souvislosti se špatným zdravotním a psychickým stavem zvířat, je chov a především prodej domácích zvířat bez příslušného oprávnění a velmi často i bez dodržení příslušných veterinárních a hygienických předpisů. V oblasti chovatelství zejména domácích zvířat oblíbených plemen (např. psů rasy čivava, yorkshirský teriér apod.) jsou rozsáhlé daňové úniky právě s ohledem na to, že činnost neregistrovaných chovatelů prodávajících zvířata bez průkazu původu je velmi často rovněž neoprávněným podnikáním, kdy řada těchto chovatelů nemá pro účely takového podnikání vůbec živnostenský list, nicméně přesto množí a prodávají velké množství mláďat takových zvířat, přičemž tuto činnost vyvíjejí soustavně a velmi často s poměrně vysokými zisky. Často se také v praxi vyskytují chovatelé, kteří opakovaně produkují chovná zvířata na prodej, jsou registrovaní v různých spolcích, případně mají chovné stanice, ale nemají živnostenský list.

Pokud se týká příčin a podmínek, které umožňují páchaní neoprávněného podnikání v ČR, je poměrně obtížné je vymežit s ohledem na to, že velká část neoprávněného podnikání není nikdy zjištěna či není zjištěna v plném rozsahu.

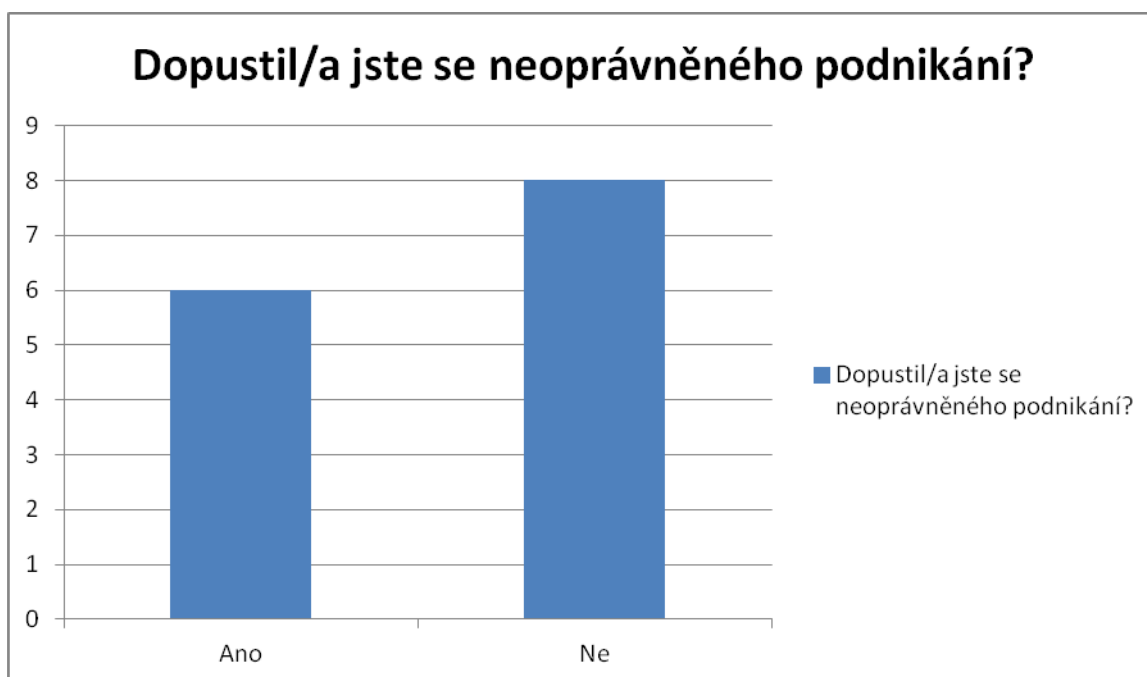
⁷⁰ Stanovisko komise pro cenné papíry. *Komise pro cenné papíry* [online]. 2005, č. 4 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z: http://akcieakomodity.kvalitne.cz/STN_16_STAN_investicni_kluby_f_verze.pdf.

5 NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINY VYVOLÁVAJÍCÍ NEOPRÁVNĚNÉ PODNIKÁNÍ A PODMÍNKY UMOŽŇUJÍCÍ JEJÍ PÁCHÁNÍ V ČR

Pokud se týká příčin a podmínek, které umožňují páchání neoprávněného podnikání v ČR, je poměrně obtížné stanovit, poněvadž velká část neoprávněného podnikání není nikdy zjištěna či není zjištěna v plném rozsahu. V této otázce je navíc poměrně obtížné realizovat byť i anonymní průzkum, neboť respondenti vždy nemusí veškeré informace uvést přesně podle pravdy. Přesto byl pro účely této práce realizován krátký dotazník na internetu, jehož cílem bylo zjistit, jaká je situace v ČR. Dotazník je přílohou č. 4 této práce. Dotazník sestával z pěti otázek a byl distribuován anonymně na internetu prostřednictvím webových stránek, kde je možné vytvořit dotazník. Na dotazník odpovědělo pouze 14 respondentů, čímž nelze úplně zobecňovat, nicméně i tak nám může poskytnout řadu cenných informací.

První otázka byla velmi obecná a zněla následovně: „Dopustil/a jste se někdy v životě neoprávněného podnikání? (Podnikání bez živnostenského či jiného oprávnění či podnikání, na které oprávnění nemáte, i když jste držitelem živnostenského oprávnění)?“ Na tuto otázku odpovědělo šest respondentů ano a osm respondentů ne.

Graf č. 1: Dopustil/a jste se neoprávněného podnikání?

Zdroj: Vlastní zpracování dle výzkumu

Z výše uvedeného je zřejmé, že minimálně část respondentů měla praktické zkušenosti s neoprávněným podnikáním, tudíž zejména z jejich odpovědí je možné

usoudit na skutečné důvody a příčiny, které k němu vedou, nicméně v úvahu byl brán i názor osob, které uvedly, že zkušenost nemají.

5.1 PŘÍČINY

Příčiny neoprávněného podnikání v ČR byly zjišťovány prostřednictvím druhé a třetí otázky v dotazníku. Druhá otázka zněla: „V případě, že jste se neoprávněného podnikání dopustil/a, jaké důvody Vás k tomu vedly?“

Na tuto otázku s ohledem na to, že jen šest respondentů připustilo, že se neoprávněného podnikání dopustilo, odpovídalo jen těchto šest respondentů. Na otázku odpovídali tak, že samostatně vypsali své důvody, přičemž bylo možné uvést libovolný počet důvodů. Většina (pět respondentů) zmínilo neochotu platit vysoké pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, stejně jako daně. Dalším důvodem, který uvedli tři respondenti, byla náročná administrativa související s legálním podnikáním. Další dva respondenti uvedli jako důvod, že chtěli nejprve vyzkoušet, zda je reálné si podnikáním v určité oblasti vydělat dostatek peněz. Jeden z respondentů pak zmínil rovněž skutečnost, že je podle něj neoprávněné podnikání v praxi téměř nezjistitelné a nepostižitelné. Zajímavá byla odpověď mladého respondenta, který uvedl, že neoprávněně podnikal ve věku 16-17 let z důvodu, že kvůli věku nemohl podnikat legálně. V současné době již možnost podnikat v tomto věku živnostenský zákon umožňuje se souhlasem rodičů a přivolením soudu. Do 31. 12. 2013 však skutečně nebylo možné takto podnikat. Poslední odpověď pak uváděla, že respondent si době, kdy neoprávněně podnikal, neuvědomil, že se jedná o neoprávněné podnikání, následně po zjištění tohoto nedostatku si zřídil živnostenský list.

Třetí otázka z dotazníku zjišťovala následující: „V případě, že jste se neoprávněného podnikání nedopustil/a, jaké důvody si myslíte, že k tomu neoprávněné podnikatele vedou?“ Na tuto otázku odpovídalo zbylých osm respondentů, kteří se neoprávněného podnikání nedopustili. Šest z nich uvedlo, že důvodem jsou zejména vysoké odvody státu, další uvedl, že důvodem je neznalost, a poslední respondent uvedl, že neví.

V zásadě lze tedy shrnout, že mezi nejčastější příčiny neoprávněného podnikání v ČR je obava zejména začínajících podnikatelů z vysokých odvodů státu ať již na daních nebo na povinně odváděném pojistném, resp. snaha ušetřit na těchto

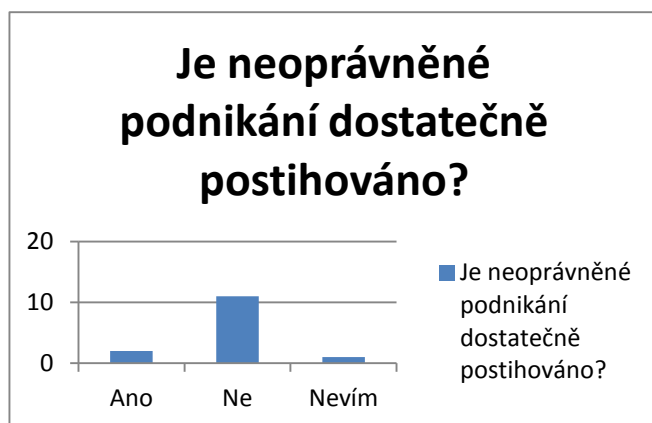
povinných platbách. Další důvody jsou spíše individuální, někdy je důvodem nedostatečná znalost právních předpisů ze strany laické veřejnosti, někdy se jedná o situaci, kdy si začínající podnikatel není podnikatelským plánem natolik jist, aby byl přesvědčen o tom, že se mu vyplatí platit odvody a podnikání bude ziskové. Někdy se neoprávnění podnikatelé obávají rovněž administrativní náročnosti, nicméně zde se domnívám, že tato obava vyplývá spíše z jejich představy o náročnosti podnikání než ze skutečnosti, neboť u řady živností, kde lze např. náklady uplatnit paušálem, není podnikání nijak extrémně administrativně náročné. Důvodem může být rovněž skutečnost, že podnikatel nedosáhl věku, který je pro podnikání nutný (dnes by to již však s ohledem na NOZ a novelu živnostenského zákona nemělo být příliš časté).

V této souvislosti je otázkou, zda by ze strany státu nebylo vhodné zavést na počátku podnikání určité období, kdy by podnikatel neplatil odvody popř. zálohy na ně, resp. by je doplatil pouze v případě, že by si podnikáním vydělal určité množství peněz. Pokud by podnikatel neměl z podnikání v prvním roce téměř žádný příjem, odvody by nedoplácel a mohl by se rozhodnout, zda podnikání ukončit, pozastavit nebo v něm nadále pokračovat již s platbou odvodů.

5.2 PODMÍNKY

Druhá část dotazníku se zaměřovala na podmínky, které umožňují a usnadňují neoprávněné podnikání v ČR. Čtvrtá otázka tak zněla: „Domníváte se, že je v ČR neoprávněné podnikání dostatečně a efektivně postihováno?“ Zde mohli respondenti odpovědět jen ano, ne nebo nevím. Dva respondenti uvedli, že ano, jedenáct respondentů uvedlo, že ne a jeden respondent uvedl, že neví.

Graf č. 2: Je neoprávněné podnikání dostatečně postihováno?

Zdroj: Vlastní zpracování dle výzkumu

Z dotazníků tedy jednoznačně vyplynulo, že naprostá většina respondentů se domnívá, že neoprávněné podnikání v ČR není dostatečně a efektivně postihováno, čehož neoprávnění podnikatelé často zneužívají, protože se domnívají, že pravděpodobnost postihu je minimální.

Poslední otázka pak zjišťovala: „Jaké podmínky podle Vás neoprávněné podnikání v ČR umožňují a usnadňují?“

Podle odpovědí to je jako nedostatečná kontrola finančních a živnostenských úřadů, nízká trestní sazba. Velmi často jsou ukládány podmíněné tresty, popřípadě v rozsahu tři až šest měsíců odnětí svobody, sankce za neoprávněné podnikání nejsou příliš vysoké. Jako důvod byla rovněž zmíněna anonymita internetu.

V této souvislosti je i v návaznosti na policejní statistiky možné uzavřít, že velká část neoprávněného podnikání zůstává neobjasněna. K tomu vedou především nedostatečné kontroly, nedohledatelnost řady transakcí (zejména je-li placeno v hotovosti), ale i velký počet služeb a zboží nabízených právě na internetu. Těch je nepřehledné množství, tudíž není v silách kontrolních orgánů ani orgánů činných v trestním řízení všechny případy odhalit.

Do budoucna by však měla být na internetové transakce, zaměřena orgány činnými v trestním řízení a orgány kontroly větší pozornost.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat neoprávněné podnikání a především jeho právní aspekty. Neoprávněné podnikání, které patří mezi hospodářskou kriminalitu, je nejen český, ale i globální problém, kvůli kterému mizí každoročně až biliony dolarů do černé díry zvané chamtivost. Jedná se o druh trestného činu, který je často jen velmi těžko zjištělný, což pachatelům trestnou činnost značně usnadňuje a umožňuje její opakování. Z právního pohledu je zřejmé, že neoprávněné podnikání je trestným činem dle trestního práva i deliktem práva správního, stejně tak o něm hovoří i soukromoprávní předpisy. Ačkoli je tento nežádoucí jev upraven v celé řadě soukromoprávních i veřejnoprávních předpisů, jeho postihování je poměrně obtížné. Pokud již ke zjištění takové činnosti dojde, obvykle jsou postihovány především daňové úniky tímto způsobené. Charakteristickým rysem skutkových podstat neoprávněného podnikání je blanketní charakter dispozic, tzn. v řadě případů příslušné trestně právní normy odkazují na mimotrestní úpravu, např. na předpisy o podnikání, NOZ apod.

Dílním cílem této práce pak bylo zjistit, jakým způsobem dochází nejčastěji k páchání neoprávněného podnikání. V této souvislosti bylo zjištěno, že velmi častým způsobem neoprávněného podnikání je v dnešní době zejména prodej či poskytování služeb na internetu. Typicky se jedná např. o aukční portály a inzertní weby.

Práce měla rovněž odpovědět na následující výzkumnou otázku, jaké jsou nejčastější příčiny neoprávněného podnikání v českých právních podmínkách. Mezi nejčastější příčiny, jak vyplynulo z průzkumu, patří jednak obava z vysokých odvodů státu a dále související obava, že podnikání nebude dostatečně výnosné. Důvodem však může být rovněž administrativní zátěž či potřeba vyzkoušet nejprve nabídku služeb a pak teprve zajišťovat v případě úspěchu podnikatelské oprávnění. Vedle toho je zde však někdy i neznalost či další důvody. Převažují však důvody ekonomické a neochota odvádět státu daně.

V českém právním prostředí tomu pak napomáhá skutečnost, že kontroly nejsou dostatečné a není možné je realizovat, neoprávněné podnikání je často neprokazatelné, neboť ani jedna ze zúčastněných stran obvykle nemá zájem na tom, aby bylo odhaleno. Neoprávněný podnikatel, protože má obavu z postihu a musel by odvádět odvody státu, zákazník často takto získá nižší cenu za zboží či služby.

Při získávání materiálů k bakalářské práci jsem si uvědomil, jak je problematika podnikání z pohledu úpravy práva u nás ještě silně opomíjena, i když oproti minulému

desetiletí se již hodně změnilo k lepšímu. Je to obor, který si zaslouží větší pozornost, zejména ze strany legislativců, ale i dalších orgánů např. živnostenských a finančních úřadů, Policie ČR a dalších. Nicméně kontroly stále nejsou dostatečné, a to i přesto, že např. velké inzertní a aukční portály v dnešní době již s úřady spolupracují a dodávají jim podklady, ze kterých lze na neoprávněné podnikání zejména na internetu usuzovat.

Problematika neoprávněného podnikání mě velmi zajímá a při dalším vzdělávání si toto téma opětovně vyberu a zpracuji do větší hloubky, zejména z pohledu odhalování trestných činů dané problematiky. V této práci nebylo ani zdaleka možné se věnovat všem aspektům a souvislostem neoprávněného podnikání.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

HENDRYCH, Dušan a kol. *Právníký slovník*. 3. vyd. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-059-1.

HORZINKOVÁ, Eva. *Živnostenský zákon v praxi 2010/2011*. 1. vydání. Olomouc: Anag, 2010. 304 s. ISBN 978-80-7263-615-0.

HORZINKOVÁ, Eva, KUČEROVÁ, Helena. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2011. 480 s. ISBN 978-80-87212-94-3.

CHMELÍK, Jan. a kol. *Trestní právo hmotné. Zvláštní část*. Praha: Linde, 2010, 367 s. ISBN 978-80-7201-820-8.

JELÍNEK, Jiří. a kol. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 4. vydání. Praha: Leges, 2013, 1216 s. ISBN 978-80-87576-69-4.

JELÍNEK, Jiří, HERCZEG, Jiří. *Zákon o trestní odpovědnosti právnických osob*. Praha: Leges. 2013. ISBN: 978-80-87576-43-4

KUCHTA J. a kol. *Kurs trestního práva. Trestní právo hmotné. Zvláštní část*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-047-8.

LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654). Komentář*. 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, ISBN 978-80-7400-529-9.

ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník*, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5.

Odborné články:

BANDÚROVÁ, Monika. Zájezd jako stěžejní právní pojem v podnikání v cestovním ruchu. *Bulletin advokacie*. 2008, č. 6. ISSN 1210-6348.

HAJN, Petr. Nekalá soutěž a některá obecná ustanovení nového občanského zákoníku. *Obchodněprávní revue*. 2014, č. 4. ISSN 1213-5313.

ŽDÁRSKÝ, Zbyněk. Neoprávněné podnikání a pokoutnictví v souvislostech nejen trestněprávních,. *Trestněprávní revue*. 2013, č. 1. ISSN 1213-5313.

Seznam použitých internetových zdrojů

Aukro aukce a finanční úřad. *Aukro aukce* [online]. [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.aukroaukce.cz/clanek-53-aukro-aukce-a-financni-urad.html>.

BUSINESSINFO. Živnostenský zákon. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/zivnostensky-zakon-28376.html>.

DOLEČEK, Marek. Přestupky a správní delikty v podnikání. *Businessinfo.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/prestupky-a-spravni-delikty-v-podnikani-ppbi-51048.html#!>.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. Podnikání. *Justice.cz* [online]. 2013 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obecna-cast/podnikani/>.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI. Zrušení obchodního zákoníku. *Justice.cz* [online]. 2012 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/obchodni-korporace/obecne/>.

POLICIE ČR. Pozor na neoprávněné podnikání na internetu. *Policie ČR* [online]. 2012 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/a-522942.aspx>.

POLICIE ČR. Neoprávněné podnikání. *Policie ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/neopravnene-podnikani-166295.aspx>.

POLICIE ČR. Neoprávněné podnikání. *Policie ČR* [online]. [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/neopravnene-podnikani-758162.aspx>

POLICIE ČR. Neoprávněné podnikání. *Policie ČR* [online]. 2011 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/neopravnene-podnikani-787589.aspx>.

POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2012. *Policie ČR* [online]. 2013 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2012.aspx>.

POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2013. *Policie ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2013.aspx>.

PROUZA, Daniel. Zločin a trest při neoprávněném podnikání. *Ekonom* [online]. 2006 [cit. 2014-09-22]. Dostupné z: <http://ekonom.ihned.cz/c1-19200750-zlocin-a-trest-pri-neopravnenem-podnikani>.

Stanovisko komise pro cenné papíry. *Komise pro cenné papíry* [online]. 2005, č. 4 [cit. 2014-09-24]. Dostupné z:

http://akcieakomodity.kvalitne.cz/STN_16_STAN_investicni_kluby_f_verze.pdf.

STEIDL, František, ŠPÁD, Martin. Příjmy fyzických osob z jiného podnikání, nezávislého povolání a z autorských práv. *Daně a právo v praxi* [online]. 2006, č. 7 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d493v469-prijmy-fyzicky-ch-osob-z-jineho-podnikani-nezavisleho-povol/>.

Zákony:

ČESKO: Zákon č. 455 ze dne 15. listopadu 1991 Sb., o živnostenském podnikání In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 87. ISSN 1211-1244.

ČESKO: Zákon č. 513 ze dne 18. prosince 1991 Sb., obchodní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 98. ISSN 1211-1244.

ČESKO: Zákon č. 40 ze dne 9. února 2009 Sb., trestní zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11. ISSN 1211-1244.

ČESKO: Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244.

ČESKO: Zákon č. 90 ze dne 3. února 2012 Sb., občanský zákoník In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, částka 33. ISSN 1211-1244.

Judikatura:

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, 2 Afs 52/2011 – 46 ze dne 10. ledna 2012.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 209/2011 ze dne 30. 03. 2011.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 5 Tdo 555/2013 ze dne 26. 06. 2013.

SEZNAM ZKRATEK

ObchZ.	- Obchodní zákoník
ŽZ.	- Živnostenský zákon
Sb.	- Sbírka zákonů
ObčZ	- Občanský zákoník
tr. Zák.	- Trestní zákon
TrZ.	- Trestní zákoník
PřesZ.	- Přestupkový zákon
NOZ	- Nový občanský zákoník
ZOK	- Zákon o obchodních korporacích

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf č. 1 – Dopustil/a jste se neoprávněného podnikání?	43
Graf č. 2: Je neoprávněné podnikání dostatečně postihováno?	45

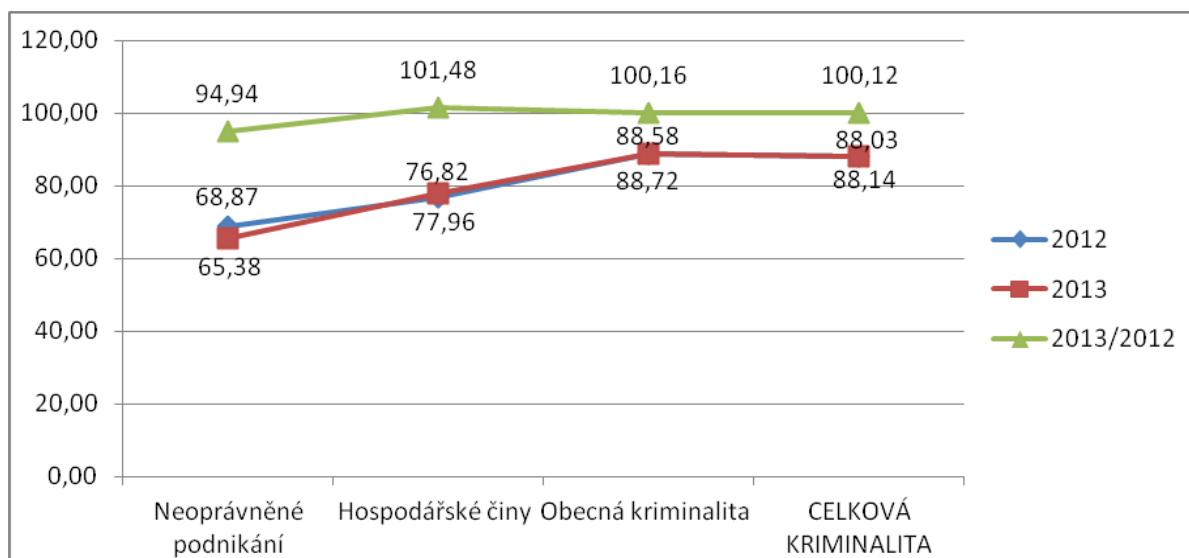
Seznam tabulek

Tabulka 1:	
Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012	26
Tabulka 2:	
Statistický výkaz č. 1 - kriminalita za období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013	27

SEZNAM PŘÍLOH

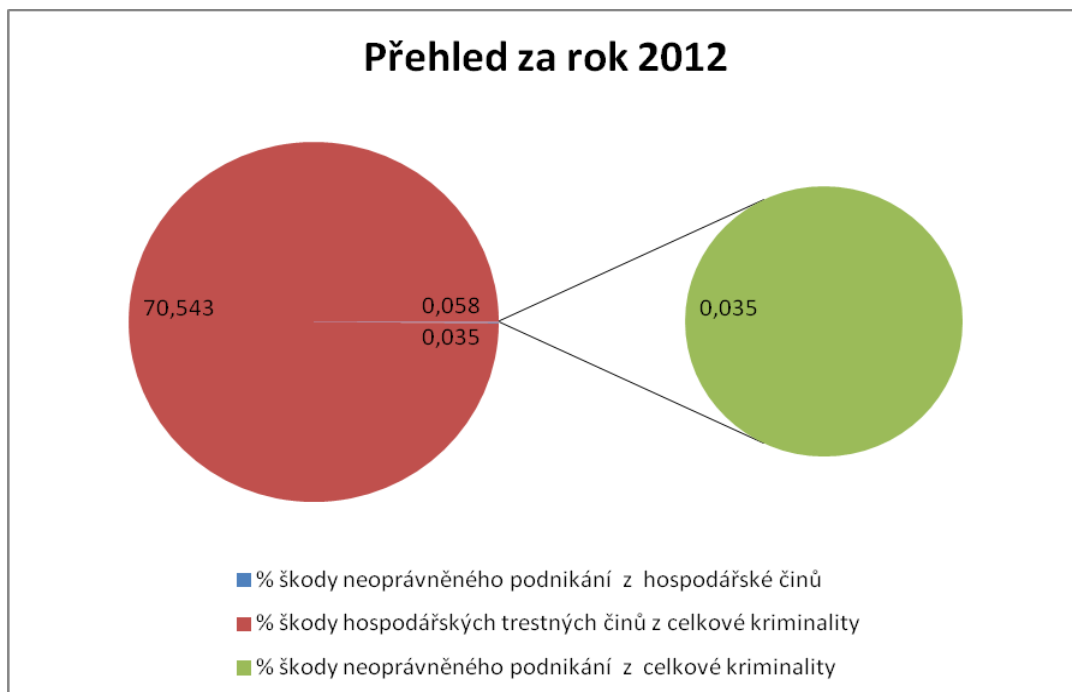
Příloha A	Počet ukončených případů v letech 2012-2013	I
Příloha B	Grafické vyjádření škod z neoprávněného podnikání k hospodářským trestným činům a k celkové kriminalitě vyjádřeno v procentech za rok 2012	II
Příloha C	Grafické vyjádření počtů z neoprávněného podnikání k hospodářským trestným činům a k celkové kriminalitě vyjádřeno v procentech za rok 2013	III
Příloha D	Dotazník pro výzkum	IV

Příloha A - Počet ukončených případů v letech 2012-2013⁷¹

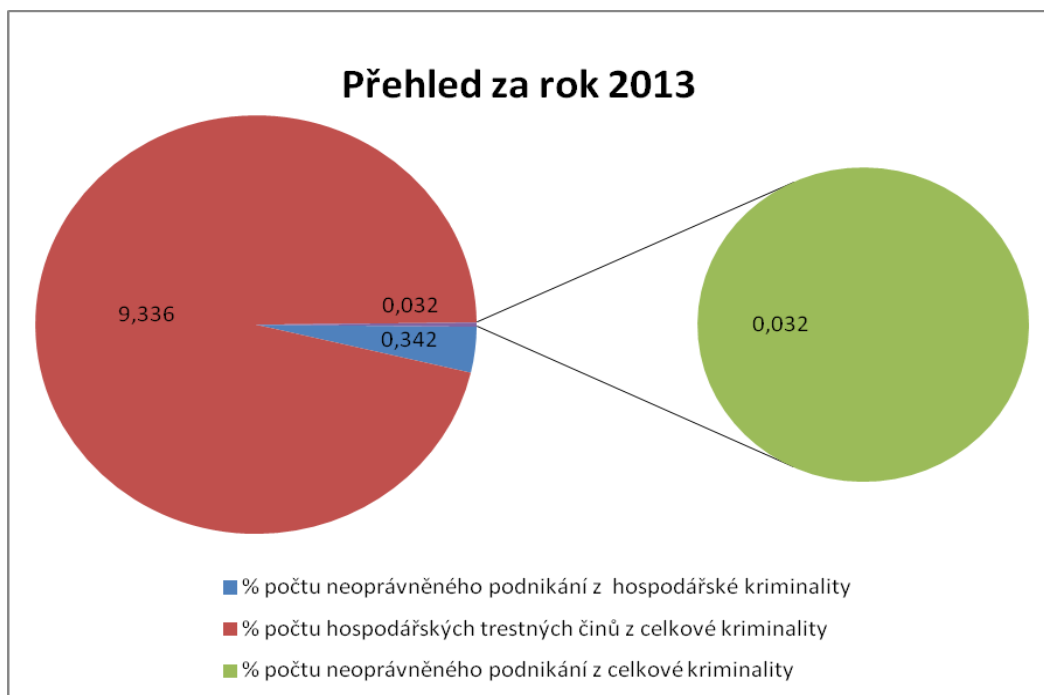
⁷¹ POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2013. *Policie ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2013.aspx>.

Příloha B - Grafické vyjádření škod z neoprávněného podnikání k hospodářským trestným činům a k celkové kriminalitě vyjádřeno v procentech za rok 2012⁷²

⁷² POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2012. *Policie ČR* [online]. 2013 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2012.aspx>.

Příloha C - Grafické vyjádření počtů z neoprávněného podnikání k hospodářským trestným činům a k celkové kriminalitě vyjádřeno v procentech za rok 2013⁷³

⁷³ POLICIE ČR. Statistické přehledy kriminality za rok 2013. *Policie ČR* [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2013.aspx>.

Příloha D Dotazník pro výzkum

Dobrý den, jmenuji se Adam Trval a chtěl bych Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku, který se věnuje neoprávněnému podnikání v ČR. Dotazník bude použit pouze pro účely mé bakalářské práce na téma neoprávněné podnikání.“ Vyplnění dotazníku by Vám nemělo zabrat více než 5 minut a veškeré Vaše odpovědi jsou zcela anonymní.

- 1) Dopustil/a jste se někdy v životě neoprávněného podnikání? (Podnikání bez živnostenského či jiného oprávnění či podnikání, na které oprávnění nemáte, i když jste držitelem živnostenského oprávnění).
  - Ano
  - Ne
- 2) V případě, že jste se neoprávněného podnikání dopustil/a, jaké důvody Vás k tomu vedly?
  - Prosím vypište.....
- 3) V případě, že jste se neoprávněného podnikání nedopustil/a, jaké důvody si myslíte, že k tomu neoprávněné podnikatele vedou?
  - Prosím vypište.....
- 4) Domníváte se, že je v ČR neoprávněné podnikání dostatečně a efektivně postihováno?
  - Ano
  - Ne
  - Nevím
- 5) Jaké podmínky podle Vás neoprávněné podnikání v ČR umožňují a usnadňují?
Prosím vypište.....

Bibliografické údaje

Jméno autora: Adam Trval

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: prezenční

Název práce: Neoprávněné podnikání

Rok: 2015

Počet stran textu bez příloh: 53

Celkový počet stran příloh: 4

Počet titulů českých použitých zdrojů: 12

Počet internetových zdrojů: 14

Počet ostatních zdrojů: 8

Vedoucí práce: JUDr. Zdeněk Dvořáček, PhD